

Արտաքին գործոց նախարար Անիթա Անանտ աչքելեց Ծիծեռնակաբերդ

Գանատայի արտաքին գործոց նախարար Անիթա Անանտ, կիրակի, մայիս 3-ին, Երեւանի մէջ այցելեց Հայոց Յեղասպանութեան յուշահամալիր՝ Ծիծեռնակաբերդ, ուր յարգանքի տուրք մատուցեց Հայոց Յեղասպանութեան 1.5 միլիոն զոհերու յիշատակին:

Անանտ Հայաստան կը գտնուէր Գանատայի վարչապետ Մարք Քարնիի հետ՝ մասնակցելու Եւրոպական քաղաքական համայնքի զագաթնաժողովին:

Նախարար Անանտ, ապրիլ 24-ին հրապարակած իր յայտարարութեան մէջ, վերահաստատած էր Գանատայի աջակցութիւնը հայ համայնքին՝ շեշտելով յիշողութեան, ճանաչման եւ ժխտողականութեան ու ատելութեան դէմ շարունակական պայքարի կարեւորութիւնը:

Գանատայի խորհրդարանին մէջ ոգեկոչուեցաւ Հայոց Յեղասպանութեան 111-րդ տարելիցը

Կազմակերպութեամբ Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբին, երեքշաբթի, 28 ապրիլ 2026-ին, Գանատայի խորհրդարանին մէջ տեղի ունեցաւ Հայոց Յեղասպանութեան 111-րդ տարելիցին նուիրուած հանդիսարար ոգեկոչում:

Ձեռնարկը համախմբեց քաղաքական, դիւանագիտական, հոգեւոր եւ համայնքային շրջանակներու ներկայացուցիչներ՝ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան տիկ. Անահիտ Յարութիւնեան, Գանատայի արտաքին գործոց նախարար Անիթա Անանտ, ինքնութեան եւ մշակոյթի նախարար եւ պաշտօնական լեզուներու հարցերու պատասխանատու նախարար Մարք Միլլըր, տարբեր կուսակցութիւններու պատգամաւորներ եւ ծերակուտականներ, ինչպէս նաեւ Գանատայի Հայոց Թեմի բարեջան առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արք. Չարեան: Ներկայ էին նաեւ դիւանագիտական մարմիններու, պետական բարձրաստիճան պաշտօնէութեան, գործընկեր կազմակերպութիւններու եւ զանազան կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ: Նշենք, որ նախարարներն ու տարբեր քաղաքական ուժեր ներկայացնող խորհրդարանականներ փոխանցեցին իրենց պաշտօնական ուղերձները:

Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Երեսփոխանական ժողովը աւարտեց իր աշխատանքները

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆԱԿԱՆ 69/26-ՐԴ ԺՈՂՈՎ 1-2 Մայիս 2026, Գեմպրիճ, Օնթարիոյ

Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Երեսփոխանական 69/26-րդ ժողովը գումարուեցաւ 1-2 մայիս 2026-ին, Գեմպրիճի Ս. Նշան Եկեղեցւոյ հիւրընկալութեամբ եւ նախագահութեամբ՝ Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արքեպիսկոպոս Չարեանի:

Ժողովին մասնակցեցան Թեմի հոգեւորական եւ աշխարհական երեսփոխաններ, թեմական կառույցներու ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ հրաւիրեալներ՝ ազգային կազմակերպութիւններէ, ներառեալ ՀՅԴ, ՀՕՄ, Համազգային եւ ՀՄԸՄ: Ժողովի բացումը կատարուեցաւ Առաջնորդ Սրբազանին կողմէ, որ փոխանցեց նաեւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին օրհնութեան գիրը:

Ժողովը վերահաստատեց իր հաւատարմութիւնը Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան եւ Նորին Սրբութեան, մաղթելով Սուրբ Աթոռոյս անասանութիւն եւ Վեհափառ Հայրապետին՝ երկար գահակալութիւն: Միեւնոյն ժամանակ, բարձր գնահատուեցաւ Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արքեպիսկոպոս Չարեանի առաջնորդական տասնամեայ ծառայութիւնը, ինչպէս նաեւ անոր եկեղեցական ծառայութեան յրեւանները:

Ազգային Երեսփոխանական ժողովը գնահատեց Թեմի գործադիր մարմիններու գործունէութիւնը՝ մասնաւորապէս քրիստոնէական եւ հայեցի դաստիարակութեան, ուսումնագիտական եւ մարդասիրական ոլորտներուն մէջ կատարուած աշխատանքները: Նշուեցաւ նաեւ Թորոնթոյի Tyndale University-ի մէջ Հայ Եկեղեցւոյ պատմութեան եւ աստուածաբանութեան դասընթացքի յաջող ընթացքը:

Ժողովը մտահոգութիւն յայտնեց Միջին Արեւելքի ներկայ տագնապներուն առնչութեամբ՝ ընդգծելով տեղական հայ համայնքներու դիմադրուած մարտահրաւերները եւ յայտնելով իր զօրակցութիւնը: Միաժամանակ, խիստ դատապարտուեցաւ Հայաստանի իշխանութիւններուն կողմէ Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ դէմ տարուող քաղաքականութիւնն ու իշխանութեան լուծութիւնը՝ Ատրպէյճանի կողմէ Արցախի մէջ հայկական մշակութային եւ կրօնական ժառանգութեան կործանման հարցով:

Ժողովը վերահաստատեց իր պահանջը՝ Հայ քաղաքական բանտարկեալներու անյապաղ ազատ արձակման ուղղութեամբ: Ժողովի աւարտին կատարուեցան լրացուցիչ ընտրութիւններ կրօնական ժողովի եւ Ազգային Վարչութեան կազմերուն մէջ:

Տէր եւ տիկին Վահէ եւ Հոփի Թոքմաքճեան \$500,000 կը նուիրեն Սուրբ Աստուածածին եկեղեցւոյ

Սուրբ Աստուածածին Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ ընտանիքը անհուն ուրախութեամբ կը յայտնէ մեր սիրելի հաւատացեալ ժողովուրդին, թէ տէր եւ տիկին Վահէ եւ Հոփի Թոքմաքճեաններ, ազնիւ ու օրինակելի եկեղեցասիրութեամբ, կատարած են 500,000 գանատական տոլարի իշխանավայել նուիրատուութիւն՝ ի նպաստ Սուրբ Աստուածածին Եկեղեցւոյ նորոգութեան աշխատանքներուն:

Մեծասիրտ եւ առատաձեռն այս նուիրատուութիւնը գեղեցիկ արտայայտութիւն մըն է հաւատքի, նուիրումի եւ համայնքային պատասխանատուութեան: Ան միաժամանակ խօսուելի վկայութիւն մըն է այն սիրոյն, հաւատարմութեան եւ խոր կապուածութեան, զոր մեր ժողովուրդի զաւակները կը տածեն իրենց սուրբ եկեղեցւոյ նկատմամբ:

Եկեղեցւոյ մեծ ընտանիքին եւ հաւատացեալ ժողովուրդին անունով՝ մեր խորին երախտագիտութիւնը կը յայտնենք Թոքմաքճեան ազնիւ ամուլին եւ կ'աղօթենք, որ Ամենակալ Տէրը առատապէս օրհնէ զիրենք եւ իրենց ընտանիքը՝ պարգեւելով քաջառողջութիւն, խաղաղութիւն, բարգաւաճութիւն եւ երկար տարիներ:

ESPACE 32
CABINET DE MÉDECINE DENTAIRE

Dre Tamar Stamboulian
Dentiste généraliste
514 337-0007
info@espace32.ca

2663 RUE DE SALABERRY
MONTRÉAL, QC H3M 1L1

Espace32.ca

Al-Nejmah

MIDDLE EASTERN SUPERMARKET

NOW OPEN
NOW OPEN

Սեփականատեր
Յարութ Միփան

Ընտանեկան բացառիկ գործառնություն
ուր կը գտնեք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ

IN HOUSE

COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON

Մուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղին աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիքի հաց եւ իրաքեան սոմոն

Supermarket | Restaurant | Bakery | Halal Butcher
Վաճառատուն, ճաշարան, փուռ, մսավաճառ

PHONE: 289.232.1200
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

Մոնթրեալի մեջ արժանավայել կերպով նշուեցաւ «ՀՕՄ-ի օր»ը

Հովանաւորութեամբ ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան, կազմակերպութեամբ ՀՕՄ-ի Մոնթրեալի «Սօսէ» եւ Լաւալի «Շուշի» մասնաճիւղերուն, Կիրակի, 3 Մայիս 2026-ին, յետմիջօրէի ժամը 4:00-ին, Մոնթրեալի Հայ կեդրոնի «Ահարոնեան» սրահէն ներս, տեղի ունեցաւ «ՀՕՄ-ի օր»-ուան հանդիսաւոր ձեռնարկ, ներկայութեամբ Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ մայր եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Գառնիկ Աւ. Քհն. Գոյունեանի, օրուան բանախօս «Հորիզոն Մետրա»-ի խմբագիր Սեւակ Պէլեանի, Մոնթրեալի քաղաքապետական խորհուրդի անդամ Վանա Նազարեանի, Լաւալի Քաղաքապետական խորհուրդի անդամ Սեդա Թոփուզեանի, Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ մայր եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան ներկայացուցիչ Սարգիս Պետրոսեանի, Սուրբ Գէորգ եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան ներկայացուցիչներ՝ Լեւոն Աբրահամեանի եւ Յարութ Կիրակոսեանի, հանդիսութեան նախագահ Զապէլ Կիւլեանի, ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան ատենապետ Լիւսի Շահինեանի, եւ անդամներու՝ Ազգանոյ Հատիտեանի, Անի Թաշճեանի, Քրիստին Աֆարեանի եւ Սիլվի Պոյանեանի, պատկան մարմիններու եւ ուղեկից միութիւններու ներկայացուցիչներու եւ ՀՕՄ-ի առաքելութեան հաւատարմող հոծ բազմութեան:

Օրուան բանախօսը իր պատգամին մէջ ըսաւ. «Երբ փորձենք վերլուծել ՀՕՄ-ի հուլիսը, պէտք է դուրս գանք «բարեգործութեան» կամ «մարդասիրական օգնութեան» նեղ ու երբեմն սահմանափակող եզրոյթներէն: ՀՕՄ-ը մեր ազգային կեանքի այն ընկերաբանական եւ հոգեբանական ողնայարն է, որ դարձեալ փոփոխութիւններուն դէմ յանդիմանալու ուղիղ պահելու հայտն ողնաշարը: Անիկա պարզապէս կարիքաւորին ձեռք մեկնելու կազմակերպութիւն չէ, այլ ազգային ինքնութիւնը կերտող եւ պահպանող հզօր եւ ուժեղ կառոյց», ապա անդադրաւ խոսելով ՀՕՄ-ի առաքելութեան եւ անոր փոխադրեցութեան, բանախօսը ըսաւ. «ՀՕՄ-ի իւրաքանչիւր արարք, որքան ալ փոքր կամ մեծ թուի անիկա, առանձին վերցուած, ունի ընկերաբանական խոր ներազդեցութիւն: Անիկա կը ստեղծէ փոխօգնութեան եւ հաւաքական պատասխանատուութեան այնպիսի մշակոյթ մը մեր մէջ, որ կը հակադրուի աշխարհի անհասարակ կեանքին: Երբ մենք կը ծառայենք ՀՕՄ-ի միջոցով, մենք կը յաղթահարենք մեր անձնական սահմանները եւ կը դառնանք մասնակի աւելի մեծ իրականութեան մը, մեր փոքր ԵՍԸ միախառնելով մեծ ՄԵՆԻՔ-ին: Այս գիտակցութիւնն է, որ մեզ կը դարձնէ ազգ եւ ոչ թէ պարզապէս ամփոխ»: Ապա ան իր պատգամը եզրափակեց ըսելով. «Պատմութիւնը ցոյց տուած է, որ կայսրութիւններ կը փլուզուին, կառավարութիւններ կու գան ու կ'երթան, քաղաքական դասաւորումներ կը փոխուին, բայց ժողովուրդի հոգին անմահ է, երբ ան ունի իրեն սնուցող բարոյական աղբիւրներ: ՀՕՄ-ը այդ անսպառ աղբիւրն է, որ դարձը շարունակ շուր տուած է մեր ինքնութեան արմատներուն: Մենք պիտի շարունակենք մեր պայքարը Արցախի համար, Հայաստանի իսկական ինքնիշխանութեան համար եւ մեր ազգային արժանապատուութեան համար: Եւ այս պայքարին մէջ ՀՕՄ-ը պիտի ըլլայ առաջին շարքերուն վրայ, որպէս խնամող, որպէս դաստիարակ եւ որպէս ազգային կամքի անխոնջ յառաջամարտիկ»:

Ձեռամբ դոյզ մասնաճիւղերու ատենապետուհիներուն, 15 տարուան ծառայութեան զարգացող ստացան Մոնթրեալէն՝ Յասմիկ Արսլանեան ժամկոչեան, Սօսի Յակոբեան եւ Լիլա Գարբուզեան, բանաւոր պատճառով բացակայ էր Վալերի Վանլեան: 25 տարուան ծառայութեան զարգացող ստացան Մոնթրեալէն՝ Նանոր Շիրինեան, բանաւոր պատճառով բացակայ էին Դանիա Գարբիշեան եւ Սալբի Գասպարեան իրիկեան, իսկ Լաւալէն զարգացող ստացաւ Մարի Չոքաբէլեան: Ձեռամբ Շրջանային վարչութեան անդամներ Անի Թաշճեանի եւ Քրիստին Աֆարեանի, 35 տարուան ծառայութեան զարգացող ստացան Մոնթրեալէն՝ Յասմիկ Քատրէլստապատէհ, Թալին Քատրէլստապատէհ, Յովսէփ Եմէնէճեան, Անի Զարիբեան եւ Մարի Պէնոսեան, որուն փոխարինեց դուստրը՝ Մարալ Պէնոսեանեան, բանաւոր պատճառով բացակայ էին Գարլա Նահապետեան Շիրինեան, Սալբի Տարագեան եւ Մակի Տէրտէրեան, իսկ Լաւալէն՝ Վրէժուհի Տէրտէրեան, Արտա Կիւլեան, Մարիա Գասպարեան, Մարի Չէրչեան, Ազատուհի Գասպարեան եւ Ազնիւ Տէր Մովսէսեան:

50-ամեայ ծառայութեան զարգացող եւ ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան գնահատաւոր ստացան Մոնթրեալէն Անայիս Տէրտէրեան, իսկ Լաւալէն՝ Սրբուհի Բարբիսեան, Մովսէս Շահինեան եւ Էլիզապէթ Հարպոյեան, ձեռամբ Շրջանային վարչութեան անդամ Անի Թաշճեանի: 60-ամեայ ծառայութեան համար Կեդրոնական վարչութեան գնահատաւոր ստացան Մոնթրեալէն՝ Տիանա Հաճէթեան, Վանի Գապասաբայեան, Անահիտ Գարբիշեան, Անի Սեդրեան, Սեդա Թապաբեան եւ Յասմիկ Երեմեան, ձեռամբ Շրջանային վարչութեան ատենապետուհի Լիւսի Շահինեանի: Իսկ 75-ամեայ ծառայութեան համար նոյնպէս Կեդրոնական վարչութեան գնահատաւոր ստացան «Սօսէ» մասնաճիւղէն Մարի Խաչատուրեան եւ Անահիտ Մարգարեան, որուն փոխարինեց դուստրը՝ Սալբի Մարգարեան, ձեռամբ Շրջանային վարչութեան ատենապետ Լիւսի Շահինեանի:

Կնքամայրութեամբ «ՀՕՄ-ի օր»ուան հանդիսութեան Միացեալ յանձնախումբի ատենապետուհի Մարալ Պէրպէրեանի, 14 նորագիրներ ՀՕՄ-ի երդումը կատարելով միացան երկու մասնաճիւղերուն: Աւարտին Արժ. Տ. Գառնիկ Աւ. Քհն. Գոյունեան փոխանցեց Առաջնորդ Սրբազան Հօր օրհնութիւնը ապա ըսաւ. «20-րդ դարու ծառայութեան սքանչելի օրինակ մըն է Մայր Թերեզան, որուն երբ հարցուած է, թէ ի՞նչ կրնանք ընել աշխարհը աւելի լաւ տեղ դարձնելու համար, ան պատասխանած է, թէ գաղթէ՛ք տուն եւ սիրեցէ՛ք ձեր սեփական ընտանիքը: ՀՕՄ-ը իր ոսկի սրտով կը սիրէ Հայ ընտանիքը, այսինքն՝ համայնքային մեր տուններուն ամբողջական սիւնը», եւ աղօթքով փակեց հանդիսութիւնը:

Սոնա Թիթիգեան Կեդրոնական Լուսանկարը Արմէն Ալեմեանի

ՀՕՄ-ի Գեմարիճի «Մեդրի» մասնաճիւղը նշեց «ՀՕՄ-ի օր»ը եւ «Մայրերու օր»ը

Նախագահութեամբ եւ հովանաւորութեամբ Գերաշնորհ Տէր Բարգէն Արքեպիսկոպոս Զարեանի՝ Առաջնորդ Գանատայի Հայոց Թեմին, ներկայութեամբ՝ Առաջնորդական փոխանորդ Գերապատիւ Տէր Գեղարդ Ծայրագոյն Վարդապետ Քիւսպէքեանի, Հոգեշնորհ Տէր Յակոբ Վարդապետ Եղեղեղեանի, Գեմարիճի Ս. Նշան եկեղեցւոյ հովիւ Արժանապատիւ Տէր Նշան Քահանայ Մանուկեանի, ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի անդամ Դրօ Թապաբեանի, Գեմարիճի «Արամ-Դրօ» կոմիտէի ներկայացուցիչ Վարանդ Զէյթլեանի եւ անդամներուն, Ազգային ժողովի ատենապետուհի Մովսէս Թերզեանի, պատգամաբեր Աննա Պուլկարեանի, ՀՕՄ-ի Շրջանային վարչութեան ներկայացուցիչներուն՝ Մարալ Միսիրեանի, Վարդուկ Պարտազեանի եւ Արաքսի Փիլաճեանի, Ուղեկից Միութիւններու ներկայացուցիչներու, հիւրերու, ՀՕՄ-ուհիներու եւ հոծ բազմութեան, «ՀՕՄ-ի օր»-ուան եւ «Մայրերու օր»-ուան ձեռնարկը, կազմակերպուած «Մեդրի» մասնաճիւղի վարչութեան եւ դաստիարակչական յանձնախումբին կողմէ, տեղի ունեցաւ Հայ կեդրոնի «Փոստաճեան» սրահէն ներս, կիրակի, 3 մայիս 2026-ի յետմիջօրէի ժամը 1:30-ին:

Ձեռնարկին խօսք առաւ Շրջանային վարչութեան ներկայացուցիչ Մարալ Միսիրեան, որ ըսաւ. «Հայ Օգնութեան Միութիւնը եղած է եւ պիտի մնայ նպատակասլաց միութիւն մը, միշտ հաւատարիմ իր նպատակներուն: Իր հիմնադրութեան օրերէն ի վեր, ՀՕՄ-ը 27 մասնաճիւղերով, տարբեր երկիրներու մէջ, կամաւոր աշխատանք տանող կազմակերպութիւն մըն է: Ձիւնուորական կարգապահութեամբ եւ ազգային ոգիով սոգորուած, միշտ գործած է ժողովուրդիս հետ, ժողովուրդիս համար նշանաբանով», ապա անդադարձաւ Գանատայի մասնաճիւղերուն եւ աւելցուց. «ՀՕՄ-ի Գեմարիճի «Մեդրի» մասնաճիւղը, կարեւոր անդամ մըն է ՀՕՄ-ի մեծ ընտանիքին, իր իւրայատուկ անցեալով՝ գործած է որպէս ամենաառաջին մասնաճիւղերէն մէկը Գանատայի տարածքին: Իր ժրջան ու աշխոյժ անդամներով «Մեդրի» մասնաճիւղին նպատակը միշտ եղած է պահել ու պահպանել Հայ լեզուն եւ Հայ մշակոյթը»:

Գեղարուեստական յայտագրով հանդէս եկան «Մեսրոպ Թիթիգեան» շաբաթօրեայ վարժարանի աշակերտները՝ մօր նուիրուած ասմունքով մը եւ երգով մը, ինչպէս նաեւ գաղութիս նորակազմ «Կիրիկիա» երգչախումբը, դեկավարութեամբ Արժ. Տէր Նշան Քհն. Մանուկեանի, յաջորդաբար ներկայացուց «Ազնիւ ընկեր», «Լուսին չկար» եւ «Ինչքան էլ որ» երգերը:

Օրուան պատգամաբեր Աննա Պուլկարեան ըսաւ. «Այսօր մենք հաւաքուած ենք նշելու ապրիլի եւ շնչի կազմակերպութեան մը օրը: Օր մը, որ կը մարմնաւորէ ծառայութիւն, օր մը, որ կը մարմնաւորէ գոհողութիւն, օր մը, որ կը մարմնաւորէ մայրական գուրգուրանք եւ կազմակերպական խոհեմութիւն: Կազմակերպութիւն մը կը դիմանայ ժամանակի փորձութեանց, երբ ունի երեք հիմնասիւններ՝ յստակ առաքելութիւն, կազմակերպական կարգապահութիւն, մշտական վերանորոգում: Այս երեքը եղած են ՀՕՄ-ի գոյատեւման գաղտնիքը»:

Բանախօսը անդադրադառնալով ՀՕՄ-ի գործունէութեան, ըսաւ. «ՀՕՄ-ի գործունէութեան դաշտը լայն է՝ կրթութիւն, առողջապահութիւն, մարդասիրութիւն, մշակոյթ, կնոջական խնդիրներ, հայրենանուէր ծառայութիւն, եւ այլն: Մենք այս բոլորն ենք: Բայց միաժամանակ պէտք է ըլլանք ճիշտ, պատրաստ բարեփոխուելու եւ աւելի արդիւնաւէտ դառնալու: Հայրենի լեզուի, հայկական ինքնութեան եւ աւանդութիւններու պահպանման գործը կենսական է: Հայ կինը՝ որպէս մայր եւ դաստիարակ, եղած է եւ կը մնայ մեր ազգային գոյատեւման առանցքը: ՀՕՄ-ի հոգին Հայ կինն է: Հայ մայրը, որ ընտանիքին մէջ առաջին դաստիարակն է, նաեւ եղած է ազգային պայքարի անտեսանելի հերոսուհին»: Ան իր խօսքը աւարտեց, ըսելով. «Այսօրուան տօնը մեզ կը հրաւիրէ նորոգելու մեր ուխտը՝ աշխատելու ո՛չ միայն սրտով, այլ նաեւ մտքով, պահելու մեր աւանդը, բայց նաեւ կերտելու մեր ապագան: Թող մեր քայլերը ըլլան վստահ: Մեր կամքը՝ ամուր: Մեր ծառայութիւնը՝ անխափան»:

Խօսք առաւ նաեւ «Մեդրի» մասնաճիւղի ատենապետուհի Վերա Թիթիգեան, որ ըսաւ. «Այսօր յարգանքով կը մօտենանք այն կամաւոր, ծառայասէր, տոկուն կանանց, որոնք սերունդէ սերունդ կը շարունակեն հզօրացնել ՀՕՄ-ի առաքելութիւնը: Վարչութիւնս իր 54 անդամներով դիմադրաւեց շատ մը մարտահրաւէրներ, ամբողջացնելով ակնկալուած ծրագիրները, յանձնախմբային նախաձեռնութիւններով կազմակերպուեցան ձեռնարկներ, որոնց նիւթական ներդրումով մասնակցեցան Շրջանային վարչութեան ծրագիրներու իրագործման: Վարչութիւնս իր անդամներուն եւ բարերարներուն շնորհիւ կը հովանաւորէ 10 գոհուած հերոսներու զաւակներ եւ ուսանողներու ծրագրին տակ՝ 3 ուսանողներ»: Թիթիգեան անդադրադառնալով «Մեսրոպ Թիթիգեան» շաբաթօրեայ վարժարանին, ըսաւ. «Ունինք 66 աշակերտներ, 9 ուսուցիչներ եւ 5 ուսումնական խորհուրդի անդամներ, այս տարի Շրջանային վարչութիւնը վարժարանին օժանդակեց 5000 տոլարով, իսկ գաղութիս հովիւ Տէր Նշան տօնական առիթներուն աշակերտներուն կը փոխանցէ հոգեւոր եւ բարոյական պատգամներ»: Ան իր խօսքը աւարտեց ըսելով. «Բոլոր իրագործումներուն համար շնորհակալ եմ վարչական ըկերուհիներուս, դաստիարակչական եւ ընկերային յանձնախումբերու ընկերուհիներուն: Երախտապարտ ենք բոլոր անոնց, որոնք համախմբուած են մասնաճիւղիս շուրջ եւ իրենց ամենափոքր կարեւորութիւններով կը նպաստեն մեզի»:

35 տարուան ծառայութեան զարգացող ստացաւ երէցկիւն Սեդա Փանոսեան, Շրջանային վարչութեան ներկայացուցիչին ձեռամբ: 15 տարուան ծառայութեան զարգացող ստացան՝ Սօսի Ասատուրեան եւ Արմինէ Եղեղեղեան, վարչութեան ատենապետուհիին ձեռամբ: «Մեդրի» մասնաճիւղին կողմէ կրկնաժամեայ ծառայութեան եւ նուիրումին համար յուշանուէրով պարգեւատրուեցաւ Հուրի Գասամանեան, վարչութեան ատենապետուհիին ձեռամբ:

Քէլէքեան հրաւիրեց Սրբազան Հայրը, որ իր գնահատական խօսքին մէջ ըսաւ. «Ամենամեծ խոնարհումը այն է, երբ ժողովուրդէն մէկը իր ձեռքը կ'երկարէ ժողովուրդին: ՀՕՄ-ը ծնաւ ժողովուրդէն եւ կը գործէ ժողովուրդին համար, այսօր խաչ է, եւ ես ձեզ պիտի կոչեմ Հայ Օգնութեան խաչ, ինչպէս խաչը կը գլխաւորէ ձեր նշանակը»:

Սալբի Քէլէքեան Լուսանկարը՝ Վազգէն Քէլիշեանի

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՔԻՒՐՔԾԵԱՆ ԿԱՄ ՎԱՐՓԵՑՈՒՄ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ (Սփիւռքեան մտածողութիւն մը)

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՓԵՑՈՒՄԸ ԿԻՐԱԳՈՐԾԷ

Իր «Երկրորդ Հաւասարում...»-ին մէջ, Քիւրքեան Լիւքսամպուրկի «մեծ աւագանէն ոչ հեռու», Անն Պրըթանի արձանին տակ Վ. Պետրոսեանի «Հաւասարում»-ին իր ընթերցումը յիշելէ քիչ անդին՝ գրած է. «...քառուղի մըն է Լիւքսամպուրկի պարտէզը: Փարիզեան առօրեայի այս ցուցահանդէսէն կը մեկնին զանազան ուղղութիւններ: Եւ այդ ուղղութիւնները նոյնիմաստ են փարիզահայ ընկերոջ (Շարլիին) եւ իմ՝ պէյրուիսահայ ուսանողի ակնարկներուն տակ...»:

Յիրաւի, Սփիւռքը պարտէզ մըն է, թէեւ՝ ոչ ամէնուր լիքսամպուրկեան կամ փարիզեան: Սակայն պարտէզ մըն է, որուն առջեւ՝ քառուղի կ'երկարի: Անիկա ամէն օր հանդիսարանն է ոչ միայն բազմատեսակ երեւոյթներու, այլեւ՝ հանդիսարան մը, ուրիշ «կը մեկնին զանազան ուղղութիւններ»: Իբր պարտէզ կամ հանդիսարան՝ Սփիւռքի մէջ քայլերը կ'ընտրեն իրենց ուղղութիւնները... կը հասնին այլ քառուղիներու, ապա կ'ընտրեն այս կամ այն ուղղութիւնը... այսպէս շարունակաբար: Սփիւռքը անհատական ուղղութիւնը ազատօրէն ընտրելու տեղն է:

Քիւրքեան յօդուած մը ունի, անունը՝ «Մանկավարժութիւն Մը՝ Տարբերութեան Ի Խնդիր»: Առաջին պարբերութեան իսկ մէջ, յատակ դարձուցած է, թէ ինք «մանկավարժութիւն» կոչուածին մասին արտայայտուած «տափալուծութիւններ»ով պիտի չզբաղի, եւ թէ՛ իր այս կեցուածքով՝ չ'ուզեր այն տպաւորութիւնը ձգել, որ իր խօսքը՝ «գերիվեր» կը նկատէ բառին սահմանման փորձերէն: Ապա աւելցուցած է, թէ իր կեցուածքը՝ «ճշգրիտ է դեռ», որով կը հասկնամ թէ իր գործը չէ ճշգրիտ...: Իրը՝ մանկավարժութեան շուրջ (եւ ոչ՝ մէջ կամ մասին) դարձող մտածում մըն է, աւելի ճիշդ՝ մտածելաձեւ մը կը փորձէ յայտնել:

Քիւրքեան կարեւորած է «Ինչպէ՞ս կարելի է հայ ըլլալ (Սփիւռքի մէջ)» հարցումը քան սովորական «Ինչպէ՞ս կարելի է հայ դառնալ» հարցումը: Առաջինը «զգայնորէն» տարբեր է երկրորդին: «Հայ դառնալ»-ը՝ բնորոշապաշտ հայեցողութեան ուղիին մէջ քայլել մըն է, որուն համաձայն չէ եղած, մինչդեռ «հայ ըլլալ»-ը՝ ինքնարարում է, կամ իր բառով՝ ինքնացում:

Եւ իր առաջադրանքին համար՝ երկու գրութիւն ընթերցած է. մին՝ Վազգէն Շուշանեանէ («Ինչպէ՞ս կը Մաշի Հայոց Ժողովուրդը»), ըստ իր նշումին լոյս տեսած 1930-ին (ստուգումի աշխատանք մը ցոյց տուաւ, թէ օգտագործուած գրութիւնը «Յառաջ»-ի 29 'Դեկտեմբեր 1929-ի թիւին մէջն է). միւսը՝ Մինաս Թէօօլեանէ, լոյս տեսած Հայկէպի «Արեւելք»-ին «40-ական թուականներու աւարտին» (խոստովանիմ, որ նեղ ժամանակի մէջ որոնումի ճիշտ ապարդիւն եղաւ, եւ հրատարակուող որոնելէ...): Զանոնք ընտրած է, որովհետեւ անոնց մէջ տեսած է ընկերա-մշակութային գաղափարաբանութիւններու «միաձուլութեան բարձրագոյն աստիճաններ»-ը, այսինքն՝ գաղափարաբանութիւններու՝ որոնք ձգտած են, եւ իր

ժամանակ կը ձգտէին, ինչպէս այսօր ալ դեռ կը ձգտին, միաձոյլ սփիւքահայութիւն մը կերպաւորել:

Քիւրքեանի ընթերցումը կու գայ անկիւնէ մը, որ սորված է բանաձեւել կամ խորհրդանշարկել իր հոգեբանական «պակասութիւն» (defectiveness), եւ յաղթահարել անցեալի խոցն ու թերարժեքութեան զգացումը, նաեւ՝ ճանչնալ եւ ընդունիլ Օտարը, որ ամէն ինքնութեան մէջ միշտ ներկայ է: Իրաւ է, որ Օտարը նախ դուրսն է, բայց ինքնութիւն մը կ'ըլլայ դուրսին հետ փոխ-յարաբերութեամբ. այն փոխ-յարաբերութիւնը՝ ինքնութիւնը կ'այլացնէ եւ ներքին Օտարը կը տանի կամ դէպի դուրսի Օտարը համարելու, եւ կամ ալ՝ բացարձակապէս կ'այլացնէ կամ կը ձուլէ: Որպէսզի ինքնութիւնը համարողականօրէն այլանայ, եւ ոչ թէ՛ բացարձակապէս այլանայ՝ ներքնակ Օտարը եւ արտաքին օտարը պէտք է գիտակցականացուին. գիտակցականացումը՝ համարկիչ գործութիւն է: Համարկել՝ կը նշանակէ հասած ըլլալ «կրկնակ պատկանելիութեան», այսինքն՝ սփիւքահայ-յեր ըլլալ:

Շուշանեանի գրութիւնը 1920-30 Քրիստոսահայ երիտասարդութեան կեանքին մասին նկարագրութիւն մըն է: Քիւրքեանի հաստատումով, Շուշանեան կ'երեւի Օտարը (աւելցնեմ նաեւ՝ միւսը, որովհետեւ Օտարը այլ ազգի անհատը չէ միայն, այլեւ՝ ազգակից միւսը. իրական սեռի պարագային՝ շուշանեանական նայուածքը սեռային բնոյթ ալ առած է) ստանձնելու դժուարութեան մէջ: Շուշանեանի մասին՝ ասիկա իր գլխաւոր գիտարկումն է: Այստեղ աւելորդ կը գտնեմ տալ իր գիտարկումներուն մանրամասնութիւնները, զորս բացած է մտաբերելով ընդհանրապէս Շուշանեանի գրականութիւնը: Նաեւ՝ անկէ անդին ալ անցնելով՝ Օտարը ստանձնելու անատակութեան մատնուած այլ հեղինակներ ալ, յանուանէ Շաւարշ Նարդուին, Շահան Շահնուրը, Զարեհ Որբունին...: Ասոնք եւ այլք, ինչպէս իր սերունդին հայրերը կամ մեծ հայրերը նոյն ախտաբանական հոգեվիճակը ունեցած են, եւ չեն կրցած Օտարը ստանձնել թէ՛ իբր մարմին, թէ՛ իբր միտք, եւ թէ՛ իբր ճանաչումի կարելիութիւն:

Իր գիտարկումները յանգած են ասոր.- Ինքնութիւնը չի կրնար «ըլլալ» առանց այլութեան (...) Օտարը կ'ապրի մեր մէջ (յանոր) մերժումը՝ շնչահեղձ կ'ընէ ինքնութիւնը (...): Այս խանգարումը կը տանի երեք գլխաւոր կառոյցներու. նախ՝ ոչ-տարբերակելի, նախնական ինքնութեան, նոյնութեան տիպարին («պահպանուած» տիպար, երբեմն «տոհմապաշտական» տիպար կոչուած), ապա՝ բացարձակ այլութեան տիպարին («ձուլուած» տիպար, կոչուած նաեւ՝ «արտամուսանական» տիպար). եւ այս երկուքին միջեւ՝ շուշանեանական տիպար, որ կարելի է կոչել՝ «պառակտման» կամ «ամուսնալուծման» տիպար: Կարելի է նաեւ խօսիլ չորրորդ տիպարի մասին, որ կրնանք բնորոշել իբր «համարկելալ այլութիւն» կամ «տարբերակելալ ինքնութեան» տիպար:

Անցնելէ առաջ Մ. Թէօօլեանի գրութեան, գիտել տուած է, թէ ինքնութիւն/այլութիւն հարցը տար-

բեր ձեւով դրուած է արեւելեան Սփիւռքի մէջ: Այնտեղ «Օտար»-ին հետ յարաբերութիւնը եղած է «նուազ ճանաժամային ձեւով՝ առերեւոյթ»: «Առերեւոյթ»՝ որովհետեւ այնտեղ ալ հոյուովոյթը «աւելի յաջող» զարգացում չէ գտած, ըստ իրեն: Եւ աճող սերունդները պահուել են «գոց, ջերմանոցային, հականեխուած (...) մթնոլորտի մը մէջ. ե՛ւ մարմնի, ե՛ւ ճանաչումի գետիններու վրայ»: Արեւմտեան «Օտար»ը, իր հեռաւորութեան պատճառով, զգացուել է իբր «քաշող, դրական բեւեռ», սակայն՝ ոչ առանց երկրորդութեան, որովհետեւ անոր դրական զգացուելը՝ պահպանած է վանողականութեան տարր մըն ալ. մինչ արեւելեան «Օտար»ը դարձել է «ժխտական բեւեռ», որուն պատճառով՝ արեւելեան գաղութներուն ինքնամեկուսացումը, եւ արեւմուտքին կարծեցեալ դրականութիւնը եւ քաշողականութիւնը: Այս միտքերուն «հիանալի» ցուցումն է Թէօօլեանի գրութիւնը, որմէ լայն մէջբերում մը ըրած է՝ իբր օրինակ «գառանցող գաղափարաբանութեան»: Գրութեան ընթերցումը չէ ուզած «սպառիչ» վերլուծում ընել: Ըստ իրեն, այս գրութիւնը կու տայ ե՛ւ մերժումը «Օտար»-ին, ե՛ւ անոր քաշողականութիւնը, անխուսափելիութիւնը ծածկող գիտակցութիւն մը: Այս գրութիւնը երկարաձգում մըն է Շուշանեանի քրոնիկին:

Յետ երկու գրութեան ընթերցումին, իբր եզրակացութիւն երեք դրոյթներ բանաձեւած է: Առաջինը. կրկնակ պատկանելիութեան, սփիւքահայ ըլլալու առարկայօրէն սահմանուած սերունդ մը չի՛ կրնար փթթիլ գաղափարաբանական մանկավարժութեան մը մէջ, որ նախնական ու «պահպանելի» ինքնութիւն կը քարոզէ. այդպիսին՝ անմիջապէս կը ստեղծէ իր հակառակը՝ բացարձակ այլութիւնը, որ ձուլման եւ կորուստի այլութիւնն է: Երկրորդը. մանկավարժութիւն մը որ կը փափաքի մշակութային «պատգամ մը» փոխանցել եւ խուսափիլ իր նոր հասարակութեան աստիճանական անհետացումէն, հարկ է, որ ինքն իսկ մարտահրաւէր կարգալ՝ անոր հատարը «Օտար»ը ցոյց տալով, եւ զայն առաջնորդելով տարբերակելալ ինքնութեան մը: Երրորդը. մանկավարժութիւն մը որ տարբերակելալ ինքնութեան կը ձգտի եւ կը միտի՝ չի կրնար գործածել առկա բնորոշները, այսինքն բնորոշներ՝ որոնք «Պահպանուած-կուսակցութիւն-հականեխուութիւն»-ի նախատիպեր են: Տարբերակելալ ինքնութեան ձգտող է միտող մանկավարժութիւն մը՝ յեղափոխական մանկավարժութիւն մըն է, որ կը հաւատայ ստեղծագործականութեան, թէ՛ իբր մարմին, եւ թէ՛ իբր միտք: Յեղափոխական մանկավարժութիւնը՝ տարբերութեան յարգանք է, եւ իր կիրարկումին մէջ՝ զայն կը տեղադրէ գոյութեանական իրական դաշտի մը, եւ ուրոյն մեթոտաբանութեան մը կեդրոնին: Անիկա աւելին է քան լոկ վարժեցում մը: Անիկա ազատութեան վարժեցումը կ'իրագործէ: Եւ իրագործումը՝ ըստ իրականութեան՝ քառուղիէ քառուղի կ'երթայ... տարբերակելով: **ԳԱՌՆԻԿ Ա. Ք. Գ.** (Ծարուակելի 8)

Մոնթրէալի մէջ տեղի ունեցաւ հանդիպում գրող, քանաստեղծ եւ քանասէր Գրիգոր Պլըտեանի հետ

Կազմակերպութեամբ Համազգայինի Քեպէզի «Սանահին» մասնաճիւղի Գրական յանձնախումբին եւ «Բագին» գրական հանդէսին, հինգշաբթի, 7 մայիս 2026-ին, իրիկուան ժամը 7:30-ին, Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի «Ահարոնեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Հանդիպում Գրիգոր Պլըտեանի հետ» գրական ձեռնարկը, գրասէրներու եւ Պլըտեանի գրականութիւնը ընթերցողներու եւ անով հմայուածներու պատկառելի ներկայութեամբ:

Համազգայինի Քեպէզի «Սանահին» մասնաճիւղի Գրական յանձնախումբին անունով բարի գալուստի խօսք փոխանցեց Նանոր Աշնա Մնայեան, որմէ ետք օրուան գրուցավար Բագին Աճէմեան հակիրճ կերպով ներկայացուց Պլըտեանի կենսագրականը, անոր հրատարակած գիրքերը, ինչպէս նաեւ անգրգորձաւ գրողին Մոնթրէալ նախկին այցելութիւններուն՝ 1999-ին, 2007-ին, 2013-ին եւ 2015-ին, որպէս Համազգայինի Հայագիտական հիմնարկի դասախօս, իր գիրքերու ներկայացման թէ՛ գիտածողովի մասնակցութեան առիթներով:

Անկէ ետք ցուցադրուեցաւ ժամին Ղազարեանի «Պարտէզը որ քեզ երազեց / Le jardin qui t'a rêvé» Գրիգոր Պլըտեանի կեանքին եւ գործին մասին վաւերագրական ժապաւէնը, որմէ ետք գրուցավարը հրաւիրեց Փարիզէն ժամանած գրող, բանաստեղծ եւ քանասէր Գրիգոր Պլըտեանը եւ անոր հետ մտերմիկ զրոյցով մը հանդէս եկաւ:

Զրոյցին ընթացքին, պատասխանելով գրուցավարին հարցումներուն, գրողը անդրադարձաւ իր գրութիւններուն կառուցուածային ձեւերուն, պատումի իր ոճին, նախադասութիւններուն շարժունականութեան, կերպարներուն ներաշխարհի ներկայացման, հաւաքականութեան մը մտայնութեան ներկայացման եւ անոր ազդեցութեան ներթափանցման կերպարներուն ընդմէջէն, թեմաներու այլազանութեան, գաղափարներու թրծումի հոյուովոյթին՝ նախքան արտագրուելը (երբեմն նոյնիսկ տարիներու ընթացքին), գրութիւններուն կենդանականութեան, բանաստեղծական եւ արձակ գրութիւններու իր ոճին, գրողին առօրեային ու ապրած վայրին ազդեցութիւններուն եւ ճոխ նիւթերու հայթայթումի կարելիութիւններուն, տարբերութիւն ստեղծելու եւ նորութիւններով հանդէս գալու իւրայատկութեան, գրուածքներուն մաքրագործման գործընթացին, գիրքերուն հրատարակման հոյուովոյթին, վերահրատարակման պարագաներուն, ինչպէս նաեւ աշխատանքին եւ ստեղծագործութեան ընթացքին գիտարկութիւններուն, որոնք կրնան խոչընդոտել գրելու հեղափոխութեան ընթացքը եւ այլ հետաքրքրական հարցերու:

Նշենք, որ Աճէմեան զրոյցին ընթացքին անդրադարձաւ գրողին հրատարակած գիրքերուն, մերթընդմերթ մէջբերումներ ընթերցելով անոնցմէ եւ ըստ այնմ հարցադրումներ կատարելով:

Սոնա Թիթիզեան Կեօղիկեան

Voyages HAIG Travel
Ձեր բոլոր ճամբորդական Կարիքներուն համար հեռաձայնել՝ **(514) 284-7676**
ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆԵՐ ԴԵՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ...
ԼՍԻՊԳՈՅՆ ՍՊՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐՄԱՐՊԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐ
*Նոր Հասցէ՝ **PERMIS DE QUÉBEC**
Voyages Haig Travel | Tel: + 1 514-284-7676 | Email info@haigtravel.ca
4150 Rue Sherbrooke Ouest suite 404A, Westmount, QC H3Z 1C2

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6, Մայիս 2026

ՀՐԱԻՆ ԱՐԹՆՈՒԹԵԱՆ

Տասը կոյսերու առակը եթէ կարդանք (Մատթէոս 25.1-13), կը նկատենք, որ արթնութեան հրաւիր մըն է, որ կը տրուի իւրաքանչիւրիս՝ «Արթուն մնացէք»:

Տասը կոյսերու առակը պարզ պատմութիւն մըն չէ: Ան հայելի մըն է՝ որուն մէջ մենք մեզ կը տեսնենք՝ հոգեւոր քունի մէջ:

Մենք այսօր կ'ապրինք արագընթաց աշխարհի մը մէջ, լեցուն՝ անորոշութեամբ, ճնշումներով եւ հոգեկան յոգնածութեամբ: Մարդը կը վազէ, կը պայքարի, կը ծանրաբեռնուի... եւ այս ամէնուն մէջ շատ դիւրին է մոռնալ ամենակարեւորը՝ հոգեւոր արթնութիւնը: Բայց ահա այս առակին մէջ հնչող զվարտ հարցումը այսօր եւս մեզի իւրաքանչիւրին. «Պատրաստ էք: Արթուն էք»: Փեսան՝ Քրիստոս, ահաասիկ կու գայ: Ան կու գայ այն ժամուն, երբ մենք չենք ակնկալեր, չենք սպասեր: Եւ ահա մեծ վտանգը՝ երբ յաճախ կ'ըսենք. «Վաղը կը պատրաստուիմ... դեռ ժամանակ կայ... հիմա ժամանակ չունիմ»: Սակայն մեր Տէրը կը յիշեցնէ մեզի, որ այսօր է փրկութեան օրը: Երբ մենք պատրաստ չենք, երկնային հարսնարանի դուռը կը փակուի մեր դիմաց, եւ մենք ուշացած կը թակենք՝ խնդրելով. «Տէր, Տէր, բաց մեզի»: Բայց պատասխանը կրնայ ըլլալ դժուար ու ծանր. «Չեմ ճանչնար ձեզ»: Այս խօսքերը ոչ թէ վախճանելու համար են, այլ՝ արթնցնելու, հրաւիրի կանչ՝ արթնութեան, զգօնութեան եւ պատրաստութեան: Չսպասենք «աւելի յարմար ժամանակի»: Չվստահինք վաղուան: Որովհետեւ փեսան կու գայ եւ դուռը միշտ բաց պիտի չմնայ: Շատ մարդիկ յաճախ կ'ըսեն. «Կեանքիս վերջաւորութեան՝ մահուանս սնարին մէջ դարձի կու գամ»: Բայց ո՞վ գիտէ թէ երբ է այդ «վերջին պահը»:

Ամէն օր հարց տանք մենք մեզի՝ «Ո՞ր կը գտնուիմ հոգեւորապէս»: Պատրաստ ըլլալ ոչ թէ վաղը, ոչ թէ «երբ ժամանակ ունենամ»: Անունով քրիստոնէայ չ'ըլլանք, այլ՝ իրական հաւատքով ապրող եւ վկայող:

Մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոս մեզ կը հրաւիրէ՝ զգօն ըլլալու եւ ոչ թէ անտարբեր, վերանորոգելու մեր քրիստոնէական ճշմարիտ հաւատքը: Այդ հաւատքը պահելու համար անհրաժեշտ է սնունդ՝ աղօթք եւ հոգեւոր կեանք:

Հետեւաբար՝ **արթուն եւ պատրաստ ըլլանք**, իմաստուն կոյսերու նման, որպէսզի արժանի ըլլանք փեսային հետ ուրախանալու, եւ մուտք գործելու երկնային հարսնարան՝ Աստուծոյ Արքայութիւնը:

ԲԱՐԳԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԽՄԱԳՐԱԿԱՆ

ՊԱՏԿԱՆԵԼԻՈՒԹԵԱՆ ՓՆՏՈՏՈՒՔ

Երբ սերտենք ժողովուրդներու պատմութիւնը, կը տեսնենք թէ դարերու ընթացքին մարդ արարածը միշտ փնտռուածի մէջ եղած է: Փնտռուած՝ խաղաղութեան, զօրութեան, իշխանութեան:

Այսօր, կ'ապրինք 21-րդ դարու մէջ, ուր ամէն բան արագ է եւ մարդուն դիմաց կը բացուի ամէն տեսակի դիւրութիւններ, կը նշմարենք, մարդը առաւել եւս փնտռուածի մէջ է: Այսօր մարդը մարդ կը փնտռէ: Այսօր մարդը իր հետ իր ցան ու մտահոգութիւնը կ'իսող կը փնտռէ: Այսօր մարդը կը փնտռէ տեղ մը, ուր կրնայ ինքզինք յանձնել ամբողջութեամբ:

Այս օրերուն, մարդիկ հեռացած են իրենց արմատներէն եւ կ'ապրին աշխարհի մը մէջ, ուր ամէն ինչ ժամանակաւոր է եւ փոփոխական: Այս ժամանակաւոր եւ փոփոխական աշխարհին մէջ անոնք կը փնտեն իրենց ինքնութիւնը:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՊԱՏԿԱՆԵԼԻՈՒԹԻՒՆ

Մարդը ստեղծուած է Աստուծոյ պատկերով ու նմանութեամբ, եւ այդ պատճառով անոր հոգին միշտ կը տենչայ իր Արարիչին: Նոյնիսկ երբ մարդը հեռանայ Աստուծմէ, իր ներաշխարհին մէջ կը զգայ դատարկութիւն մը, որ ոչ մէկ նիւթական բարիք կրնայ գայն լեցնել: Այդ իսկ պատճառով, մարդը շարունակական փնտռուածի մէջ է: Մարդը կը փնտռէ իր հոգեւոր հանգիստը, ներքին խաղաղութիւնն ու կեանքի իմաստը:

Կրօնական պատկանելիութիւնը միայն անունով կամ անհոգութեամբ քրիստոնէայ ըլլալ չէ: Կրօնական պատկանելիութիւնը ի գործ դրուած հաւատք է, կենդանի կապ մը Աստուծոյ հետ:

Այս իմաստով, Եկեղեցին այն սրբազան վայրն է, ուր մարդը կը վերագտնէ իր ինքնութիւնը: Սրբազան արարողութեան ընթացքին, միանձնական աղօթքի պահուն, ան կը կանգնի Աստուծոյ դիմաց, կը զգայ Աստուծոյ հայրութիւնը եւ կ'անդրադառնայ, որ ինք առանձին չէ կեանքի փոթորիկներուն դիմաց, Աստուած մեր ձեռքէն կը բռնէ եւ մեզ կ'առաջնորդէ (Ես 42.6):

Երբ մարդը կորսնցնէ իր քրիստոնէական ինքնութիւնը, ան կը սկսի օտարանալ, կը սկսի ինքզինք օտարացնել իր Արարիչէն, կը սկսի ինքզինք օտարացնել իր համայնքէն եւ կը սկսի օտարանալ իր իսկ անձին: Իսկ երբ վերադարձի ճամբան կը բռնէ եւ Աստուծոյ կը դիմէ, կը գտնէ այն խաղաղութիւնը, զոր աշխարհը չէր կրցած տալ: Անոր կեանքի պարապութիւնը կը լեցուի Աստուծոյ անբաւ սիրով:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏԿԱՆԵԼԻՈՒԹԻՒՆ

Մարդը արարած ընկերութեան կը պատկանի եւ այդ ընկերութիւնը կրնայ ըլլալ իր ընտանիքը, իր բարեկամները, իր համայնքը եւ կամ իր ազգը:

Մեր պարագային, հայերս կը պատկանինք պատմութիւն ունեցող ազգի մը, որ ունի իր իւրայատուկ լեզուն, մշակոյթը, ասանդութիւնները եւ Եկեղեցին:

Այսօր, Սփիւռքի մէջ, ազգային պատկանելիութիւնը լուրջ մարտահրաւիր դարձած է: Շատեր, աշխարհի ազդեցութիւններուն տակ, կամաց-կամաց կը հեռանան իրենց լեզուէն, պատմութենէն ու եկեղեցիէն: Սակայն ազգը կորսնցնող մարդը, ի վերջոյ, իր ինքնութեան մէկ մասը եւս կը կորսնցնէ: Մեր լեզուն, մեր եկեղեցին, մեր մշակոյթն ու մեր պատմական յիշողութիւնը այն գանձերն են, որոնք մեզ կը միացնեն մեր անցեալին եւ մեզ կը տանին դէպի ապագայ:

Այսօր, համաշխարհայնացման ալիքներուն դիմաց մարդը կը սկսի հեռանալ իր արմատներէն, մեր կոչումն է ամուր մնալ մեր հոգեւոր եւ ազգային պատկանելիութեան, որովհետեւ մարդը կը գտնէ իր իսկական ինքնութիւնը, այն ատեն, երբ գիտակցի, թէ ինք Աստուծոյ կը պատկանի եւ իր ժողովուրդի ժառանգութիւնն է:

Հայր Յակոբ

ՈՍԿԵՂԷՆ ՀԱՄԱՐ

«Աստուծոյ շնորհքը իւրաքանչիւրիս տարբեր պարգեւ մըն տուած է, որ պէտք է գործածենք: Եթէ մարգարէութեան պարգեւը ունինք՝ պէտք է պատգամենք մեր հաւատքին համեմատ: Եթէ ծառայելու շնորհքը տրուած է՝ պէտք է ծառայենք: Եթէ ուսուցանելու ձիրքը ունինք՝ պէտք է ուսուցանենք: Եթէ յորդորելու կարողութիւնը ունինք՝ պէտք է յորդորենք: Իր ունեցածը ուրիշներուն բաժնողը առատօրէն թող բաշխէ: Վերակացու եղողը եռանդազին թող աշխատի: Ողորմութիւն ընողը խնդրութեամբ թող ընէ» (Հռոմայեցիս 12:6-9):

“We have different gifts, according to the grace given to each of us. If your gift is prophesying, then prophesy in accordance with your faith; if it is serving, then serve; if it is teaching, then teach; if it is to encourage, then give encouragement; if it is giving, then give generously; if it is to lead, do it diligently; if it is to show mercy, do it cheerfully.” Romans 12:6-9

Ի՞նչ կ'ըսեն սուրբ ՀԱՅՐԵՐԸ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԻՆՉԻՆ ՄԱՍԻՆ

Սաղմոսարանի բոլոր երգերը մարդկության համար կենդանագրում մէկ-մէկ կտակ են, որ սակայն, տեսանելի են միայն մաքուր սիրտերուն:

ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՅԻ

Սուրբ Գիրքերու հոգեւոր խրատները կու տան ճշմարիտ վարքի իմացութիւն եւ կը հաղորդեն մեզ դէպի հոգեւոր կարգը: Որովհետեւ, երբ մարդ նիւթական բաներ կը խորհի՝ մարմնաւոր յիշողութիւններով աղտոտի շարժումներ կ'ունենայ, որոնք կը պղտորեն միտքն ու մարմինի զգայարանները: Իսկ եթէ հոգեւոր սրբութիւններու մասին կը խորհի, Սուրբ Հոգիի ազդեցութեամբ հոգեւոր վարքի մասին կը խորհի եւ կը ջանայ առաքինութեան գործեր կատարել:

ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Բազում աղօթքներ պէտք են մեզի, բազում արտասուքներ, յաճախակի պաղատանքներ եւ մեծագոյն ճգնութեամբ հայցել Աստուծմէ, որպէսզի արժանի ըլլանք լուսաւոր միտք ստանալու, որով կը բորբոքի մեր մէջ աղօթքի բաղձանքն ու աստուածային Գիրքի վերծանութիւնը: Եւ մեր մտքի ճաշակելիքին մէջ կը համեղանայ այդ հիանալի ուտեստներու խոհարարութիւնը, եւ կը ճանչնանք հոգեւոր երկունքի օտակարութիւնն ու անսպառ բարիքներու արդիւնաւորութիւնը:

ԽՈՍՐՈՎ ԱՆՁԵՒԱՅԻ

HOLY BIBLE

Friday, April 3, 2020

Due to the awkward situation of fear and insecurity caused by the coronavirus, the Bible has become a focal presence in the life of many Christians; it has also received special attention on social media. I hope that this renewed awareness of the centrality of the Bible will continue to grow and fill the gap between the Christian way of life and biblical values and imperatives.

The holy Bible is the foundation of Christianity. Because it contains the revelation of God, the Bible represents a sacred value and absolute authority for Christians and is essential for being Christian. The Bible is pivotal to the church's life and mission, teaching and evangelism.

In my book, Taking the Church to the People (2010, Aantelias; 2011, Los Angeles), I have identified 4 practical ways of placing the Bible at the heart of Christian life and witness. These are: knowing the Bible, translating the Bible into life, making the Bible integral to individual and community life, and turning to the Bible.

We should not turn to the Bible only in a situation of crisis; we should not read the Bible only when we are in need of divine assistance. With its healing and transforming power and as a guide for a purpose-driven life, The Bible, as the living word of God, must accompany us in all circumstances and aspects of our life.

For the churches of the Protestant tradition, the Bible is regarded as "sola scriptura" - Scripture alone. Besides the Bible, the Catholic and Orthodox churches ascribe a particular importance to Tradition, which includes the total life and witness of the early apostolic church as well as the Bible.

The Bible occupies a central place in the daily life of the Armenian church and its people. In 451, when the Persians attempted to impose Zoroastrianism on Armenia, the Armenian people said with one voice: "The Gospel (Bible) is our father, and the church our mother; no one can shake us from this firm conviction." This unambiguous affirmation has become the motto of the Armenian people's life throughout history at the cost of martyrdom. Because the first translation of the Bible into Armenian in 411, which was made from the Syriac text, proved to be unsatisfactory, the second translation was made from the Greek Septuagint text in 434. This translation was considered by Western biblical scholars as "the queen of translations" for its accuracy of translation and clarity of its language.

The Bible in Armenian is called "the breath of God." What a profound perception! Indeed, our life would lose its meaning and purpose and even its very existence without the breath of God. How urgently we need the healing presence of the breath of God...

TURNING TO GOD
ARAM I

ԱՂՕԹՔ ՅՈՅՄԻ ԵՒ ՄԵԻԹԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ով Տէր, քաջալերէ՛ զիս նեղութեանս մէջ, մխիթարէ՛ վիշտերուս մէջ ու արժանի դարձուր զիս, Տէր իմ եւ Աստուած իմ՝ Յիսուս Քրիստոս, խաչակից ըլլալու քեզի մինչեւ մահ՝ հրաժարելով այս աշխարհի հեշտութիւններէն եւ դասակից ըլլալու քու երանելիներուդ եւ դրախտի անմահ կեանքը վայելելու:

ԱՄԷՆ:

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՊԱՐԳԵՒԱԾ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

«Կ'ուզեն առողջանալ» (Յհ 5.6): Տիրոջ կըզմէ Բեթեզդայի անդամալոյծին ուղղուած այս հարցումը՝ ուղղուած է մեզմէ ամէն մէկուս. «Կ'ուզեն առողջանալ»:

Մեզմէ ով հոգիի առողջութեան կարիքը չունի: Հիանդ է հոգին այն մարդուն որ չի պաշտեր ու չի փառաբաներ զԱստուած: Ըսենք Տիրոջ. «Այո, Տէր, կ'ուզեմ ոգիս առողջանայ, որպէսզի քեզ պաշտէ ու փառաբանէ»:

Մեզմէ ով սրտի առողջութեան կարիքը չունի: Սիրտ մը որուն մէջ նախանձ կայ, ատելութիւն ու դառնութիւն կայ, դրամասիրութիւն ու փառասիրութիւն կայ՝ հիանդ կը նկատուի: ըսենք Տիրոջ. «Այո, Տէր, կ'ուզեմ սիրտս առողջանայ, որպէսզի քեզ ու բոլոր մարդիկը սիրեմ. հեռացուր սրտէս ամէն դառնութիւն, որպէսզի քաղցրութիւնդ հոն բնակի»:

Մեզմէ ով մտքի առողջութեան կարիքը չունի: Միտք որ միայն աշխարհիկին մասին կը խորհի՝ կոյր ու հիւանդ կը նկատուի: Ըսենք Տիրոջ. «Այո, Տէր, կ'ուզեմ միտքս առողջանայ, որպէսզի անիկա քու մասիդ մտածէ, եւ քու սէրդ դարձնէ իր խորհրդածութեան առանցքը»:

Եւ դեռ, մէկը որուն կեանքը Աստուծոյ փառքն ու մեծութիւնը չ'արտացոլացներ՝ կենաքի առողջութեան կարիքը ունի: Մէկը որ իր նմանին հետ վարուիլ չի գիտեր՝ վարմունքի առողջութեան կարիքը ունի: Մէկը որ միշտ իր խօսքով իր նմանը կը վիրաւորէ՝ լեզուի առողջութեան կարիքը ունի: Թող Տէրը առողջացնէ մեր համակ կեանքը, որպէսզի Աստուծոյ գեղեցկութիւնը երեան կու գայ հոն:

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆԸ
Վաղինակ Ծ. Վրդ. Մելոյեան

Ի ԽՈՐՈՑ ՄՐՏԻ ԽՕՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ ԲԱՆ ՀԶ. (Ա.)

Ողորմած, բազմագութ, հզօր, ահաւոր, մարդասէր, օրհնեալ, կենդանի, անճառելի Աստուած, Քու խօսքէդ դուրս չփելեր երբեք ռեւէ բան՝ որուն մենք չենք կրնար ձեռնարկել եւ որուն մեր միտքը չի կրնար հասնիլ: Դուն միայն կրնաս խիստ փուշերուն մէջէն քաղցր պտուղներ դուրս տալ, Դուն որ Հայրն եւ կեանքի նոր ու զարմանալի սկզբունքներու: Ատողին բարիք ընել, հայածիչին համար աղօթել, խոցողին համար փրկութիւն հայցել, սպաննողին համար ներում խնդրել. Քեզմէ է որ մեզի ընծայուեցաւ այս հրաշալի պտուղը, որուն Քու բարեբանեալ կամքիդ ախորժելի եւ գովեալ շրթունքներուդ համար ճաշակելի անուշութիւնը ռեւէ օրինակով մը կարելի չէ բացատրել, ով Տէր Քրիստոս, որ հոգին եւ մեր երեսին եւ զօրութիւնը մեր գեղեցկութեան. Տէր Քրիստոս, օրհնեալ ըլլաս Դուն երկինքի բարձրութեան մէջ: Սակայն երկրածին եւ բազմավրէպ մարդերը իրենց բարիք մատուցող ձեռքերուն ալ չարիք փոխարինեցին. իսկ Դուն, լոյս եւ լոյսի տուիչ, չես ուզեր որ մենք զիրար անիծենք. չես ախորժիր չարէն. չես ցանկար ուրիշին մահը. խոսվութենէն չես յուզուիր, ցասումը չի տիրեր Քեզի. բարկութիւնը չի կրնար բռնադատել Քեզ. տէրը Քեզ չի մթագներ. գութը Քեզ չ'այլայլեր. բարութիւնը Քեզ չի փոխեր. ոչ թիկունք կը դարձնես բնաւ եւ ոչ երես, համակ լոյս եւ փրկութիւնը միայն նպատակ կ'ընես Քեզի:

ԱՄԷՆ:

ՀԱՍՎՆԱՆՔ ՄԵՐ ՊԱՏԱՐԱԳԸ ՔՈՒՆ ՊԱՏԱՐԱԳ ԿԱՄ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳ

ՍՈՒՐԲ, ՍՈՒՐԲ

«Սուրբ, Սուրբ» երգը, ինչպես կը տեսնենք, կու գայ իբրև բնական շարունակությունը պատարագիչին աղօթքին:

Վերը, Սրբասացության մասին խօսած ատեն ըսինք, որ անոնք «սրբասացություն» կը կոչուին, որովհետև կ'ակնարկեն Եսայի մարգարի տեսիլքին (Ես 6:1-3), ուր սերովբայները Աստուծոյ շուրջը կանգնած եւ իրենց դէմքերը թեւաքողած՝ անդադար կ'երգեն. «Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր Զօրութեանց»:

«Սուրբ, Սուրբ» երգը, կամ ինչպէս երբեմն անիկա կը բնութագրուի՝ «սերովբայական երգը», նոյն այդ պահն է, որ կ'արտացոլացնէ՝ ամենայն հարազատութեամբ եւ մանրամասնութեամբ:

Եթէ, Եսայի մարգարի ունեցածը տեսիլք մըն էր միայն Աստուծոյ անմատչելի փառքին, Պատարագի համախմբումը հաստատեալ ժողովուրդը սակայն, Աստուծոյ այդ փառքին դիմաց կը կանգնի ուղղակիօրէն: Հոս տեսիլքը շօշափելի իրականութիւն է, եւ նոյնիսկ եթէ մարմնաւոր աչքերով չենք տեսներ սերովբայներն ու քերովբայները, որոնք Քրիստոսի աթոռին շուրջը կանգնած են, բայց հաստատեալ աչքերով անպայման կը տեսնենք, եւ անոնց ծայրակցելով՝ միասնաբար կ'երգենք. «Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր Զօրութեանց. լի են երկինք եւ երկիր փառօք քո...» (=Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ եւ, Ամենակալ Տէր: Երկինք եւ երկիր փառօքդ են լեցուն: Օրհնութիւն քեզի՝ բարձունքներուն մէջ: Օրհնեալ ես դուն, որ Տիրոջ անունով կու գաս: Ովաննամ բարձունքներուն մէջ):

Այս երգին հետ եկեղեցիէն ներս գտնուողները բոլորն ալ մագնիսականութեամբ մը կը բռնուին, հմայուած, բառերը լրի հասկնան կամ ոչ՝ կը վերանան անպայման: Այդ իրագործումին մէջ Պատարագի խորհուրդին չափ իր դերը ունի երգին եղանակատրուարը, որ պարզապէս հիանալի է՝ թէ իր Եկմալեան եւ թէ Կոմիտասեան տաբերակներով:

Ինչքան եկեղեցիներու եւ այլազան ծէսերու մէջ լսած ենք նոյն երգը, բայց ոչ մէկ տեղ անիկա Հայկական Պատարագին ներգործութիւնը կ'ունենայ:

ԱՌԷՔ, ԿԵՐԷՔ

Մինչ ղպիրներ եւ ժողովուրդ «Սուրբ, Սուրբ» կ'երգեն, պատարագիչը կ'արտասանէ կեդրոնական այն աղօթքը, որ մասնագիտական լեզուով կը կոչուի «գոհաբանական աղօթք»: Այս աղօթքը («Սուրբ Սուրբ Սուրբ եւ ճշմարտապէս եւ ամենասուրբ») քաղելով կ'ամփոփէ ամբողջ փրկագործութեան պատմութիւնը, յիշելով թէ ինչպէս Աստուած իր նախախնամութիւնը ցուցաբերեց անկեալ մարդկութեան հանդէպ՝ անցեալին մարգարէներ ղրկելով, Օրէնքը տալով, քահանայութիւնը հաստատելով եւ կենդանական զոհերու միջոցաւ մարդոց միտքը պատրաստելով գալիք ճշմարիտ Զոհին:

Իսկ, երբ Աստուծոյ որոշած ժամանակը հասաւ՝ իր Որդին ղրկեց աշխարհ, մեր մեղապարտ անձերուն փոխարէն՝ ինքզինք ընծայելու «իբրև պարտապան եւ պարտք, իբրև գոհ եւ Օծեալ, իբրև Գառնուկ եւ երկնաւոր Հաց, իբրև Քահանայապետ եւ պատարագ», մեր մեղքերուն դատավճիռը պատնելով:

Ան, այդ իսկ նպատակով ստուգապէս մարդացաւ, եւ «մեզ փրկելու համար կամաւորաբար խաչուելու եկաւ»: Վերնատան մէջ, Վերջին Ընթրիքին ընթացքին, նախ հացը առաւ, օրհնեց, եւ իր Հօրը շնորհակալութիւն յայտնելէ ետք՝ կտրեց, եւ իրեն հետ բազմած աշակերտներուն տուաւ, ըսելով. «Առէք, կերէք, ասիկա իմ Մարմինս է, որ ձեզի եւ շատերուն համար կը բաշխուի, մեղքերու քաւութեան եւ թողութեան համար»:

Յետոյ, գինիով լեռն բաժակը առաւ, օրհնեց, եւ իր Հօրը շնորհակալութիւն յայտնելէ ետք՝ խմեց, եւ իր կողքին բազմած աշակերտներուն տուաւ ըսելով. «Իսկե՞ք ասկէ բոլորդ. ասիկա նոր ուխտի իմ Արինս է, որ ձեզի եւ շատերուն համար կը թափուի, մեղքերու քաւութեան եւ թողութեան համար»:

Աղօթքը հոս չի վերջանար, բայց մենք պահ մը կանգ առնենք: Դժբախտաբար, մենք ծածուկ կատարուած այս աղօթքը չենք լսեր, բացի բարձրաձայն ըսուած կամ երգուած այն բաժիններէն, որոնք ծանօթ են բոլորին. «Առէք, կերէք, այս է Մարմին իմ...», «Արբէք ի սմանէ ամենեքեան, այս է Արին իմ նորոյ Ուխտի...»:

Սակայն, պարզօրէն կը տեսնուի, որ առանց իրենց շրջագիծը կազմող այս աղօթքին, Քրիստոսի այս բառերը օդէն առկա խօսքերու կը նմանին, կամ գոհարներու՝ որոնք ոսկի շղթային վրայ ազուցուած չեն:

Միա կողմէ, «Առէք կերէք»ի պահը վստահաբար ամէնէն զգայուն եւ խորհրդալից մէկ պահն է Սուրբ Պատարագին, եւ ժողովուրդին մտքին մէջ՝ նոյնիսկ բարձրակէտը անոր, իբրև Վերջին Ընթրիքի պահուն Քրիստոսի արտասանած բառերուն վերջնական կամ կրկնութիւնը:

Այդ պահէն սկսեալ, մենք մեր դիմաց դրուած Հացին ու Գինին չենք նայիր իբրև լոկ հաց եւ սոսկական գինի, այլ՝ ինչպէս Քրիստոս գանոնք կոչեց եւ մենք իր բառերով կը կոչենք՝ Մարմին եւ Արին. «Տիրոջ Մարմին»ը, ինչպէս պիտի ըսէր Պօղոս Առաքեալ (Ա. Կր 11:29), եւ «Տիրոջ Արին»ը:

Մեր եւ Արեւելեան բոլոր եկեղեցիներու աստուածաբանական հասկացողութիւնը այն է, որ հացին ու գինիին Քրիստոսի Մարմինին եւ Արինին փոխարկումը, այսինքն՝ Մարմին եւ Արին դառնալը, դեռ ամբողջացած չեն: Խորհուրդը կ'ամբողջանայ եւ փոխարկումը իր լրումին կը հասնի միայն այն ատեն՝ երբ պատարագիչը Սուրբ Հոգիին ռեկոնցումով կ'օրհնէ հացն ու գինին, մինչ Դպիրները կ'երգեն «Որդի Աստուծոյ» երգը:

Սուրբ Հոգին իր էջքով է, որ կը սրբագործէ ընծաները եւ կը կատարէ փոխարկումը: Հացը իր գոյացութեամբ կը մնայ հաց, եւ գինին իր գոյացութեամբ կը մնայ գինի, բայց այնուհետեւ անոնք Քրիստոսի Մարմինն ու Արինն են, որովհետեւ Քրիստոս ինք իր աստուածութեամբ կը միանայ անոնց, այնպէս՝ ինչպէս իր մարդկութեան ժամանակ նոյն աստուածութեամբ միացաւ մարմինին, եւ եղաւ մէկ անձ, միադրեալ մէկ բնութիւն, միաժամանակ թէ Աստուած եւ թէ Մարդ:

Ահա միութիւն մը, որ երբեմն կ'արտայայտենք «Աստուածամարդ» բառով կամ բացատրութեամբ, որովհետեւ ինչպէս Քրիստոսի մէջ զԱստուած կը տեսնենք մարդացած, այնպէս ալ մարմինը աստուածացած:

Նոյնպէս ալ հոս, Պատարագին մէջ, ինչպէս կը խոստովանինք եւ կը հաւատանք թէ Աստուած ինք կու գայ եւ կը միանայ այս հացին ու գինիին, այնպէս ալ կը խոստովանինք եւ կը հաւատանք, որ նոյն միացումով՝ այս ընծաները կը միանան Աստուծոյ, եւ հաց ու գինի մնալով հանդերձ՝ կը դառնան Քրիստոսի սուրբ Մարմինն ու Արինը:

(Շարունակելի 11)

«ՀԱՍՎՆԱՆՔ ՄԵՐ ՊԱՏԱՐԱԳԸ»
ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ,
ԿԱՌՈՅՑԸ, ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԶԱՐԵՇ ԱՐՔ. ԱԶՆԱԻՈՐԵԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՄԱՐՁՈՒՄԸ

ՅԱՐՈՒԹԵՆԷՆ ԲԱՌԱՍՈՒՆ ՕՐ ԵՏՔ ՅԻՍՈՒ ՔՆԶ ԸՐԱԻ:

Յարութենէն ետք, քառասուներորդ օրը Յիսուս իր աշակերտները առած Ձիթենեաց լեռը բարձրացաւ՝ իր վերջին պատուիրաններն ու օրհնութիւնը տալու համար:

ՅԻՍՈՒ ՔՆԶ ՊԱՏՈՒԻՐԵՑ ԻՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ:

Յիսուս իր աշակերտներուն պատուիրեց, որ բոլոր աշխարհը պտըտին, քարոզեն հեթանոսներուն ու մկրտեն զանոնք՝ Հօրը, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին անունով:

ՅԻՍՈՒ ՈՒՐԻՇ ԻՆՉ ՊԱՏՈՒԻՐԵՑ:

Յիսուս առաքելներուն նաեւ պատուիրեց, որ երուսաղէմէն չհեռանան մինչեւ Սուրբ Հոգին ստանան, որ խոստացաւ ղրկել:

ՅԵՏՈՅ ԻՆՉ ԵՂԱԻ:

Յետոյ՝ իր աշակերտները օրհնելով Յիսուս, երկինք համբարձաւ:

ԵՐԲ ԱՅՍ ՊԱՏԱՀԱՍԸՆ ԵՏԱՆ, ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ ԻՆՉ ԸՐԻՆ:

Յիսուսի Համբարձումէն ետք, աշակերտները երբ ապշած դէպի երկինք կը նայէին, նոյն միջոցին մարդու կերպարանքով երկու հրեշտակներ երեւցան:

ԱՅԴ ՀՐԵՇՏԱԿՆԵՐԸ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ ԻՆՉ ԸՍԻՆ:

Հրեշտակները ըսին. «Ո՛վ Գալիլեացիներ, ինչո՞ւ կեցեր երկինքը կը դիտէք: Այս Յիսուսը որ երկինք համբարձաւ, օր մը դարձեալ պիտի գայ՝ այնպէս ինչպէս անոր երկինք երթալը տեսաք» (Գրծ 1.11):

A PRAYER FOR PATIENT TRUST IN GOD Psalm 40

I waited patiently for the Lord;
he turned to me and heard my cry.
He lifted me out of the slimy pit,
out of the mud and mire;
he set my feet on a rock
and gave me a firm place to stand.
He put a new song in my mouth,
a hymn of praise to our God.
Many will see and fear the Lord
and put their trust in him.
Blessed is the one
who trusts in the Lord,
who does not look to the proud,
to those who turn aside to false gods.[b]
Many, Lord my God,
are the wonders you have done,
the things you planned for us.
None can compare with you;
were I to speak and tell of your deeds,
they would be too many to declare.
Sacrifice and offering you did not desire—
but my ears you have opened[c]—
burnt offerings and sin offerings[d] you did not require.
Then I said, "Here I am, I have come—
it is written about me in the scroll.[e]
I desire to do your will, my God;
your law is within my heart."
I proclaim your saving acts in the great assembly;
I do not seal my lips, Lord,
as you know.
I do not hide your righteousness in my heart;
I speak of your faithfulness and your saving help.
I do not conceal your love and your faithfulness
from the great assembly.
Do not withhold your mercy from me, Lord;
may your love and faithfulness always protect me.
For troubles without number surround me;
my sins have overtaken me, and I cannot see.
They are more than the hairs of my head,
and my heart fails within me.
Be pleased to save me, Lord;
come quickly, Lord, to help me.
May all who want to take my life
be put to shame and confusion;
may all who desire my ruin
be turned back in disgrace.
May those who say to me, "Aha! Aha!"
be appalled at their own shame.
But may all who seek you
rejoice and be glad in you;
may those who long for your saving help always say,
"The Lord is great!"
But as for me, I am poor and needy;
may the Lord think of me.
You are my help and my deliverer;
you are my God, do not delay.

ՆԻԿԻՈՑ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԺՈՂՈՎԻ 1700-ԱՄԵԱԿ

«ՀԱՌԱՏԱՄՔ ԵՒ Ի ՄԻ ՄԻԱՅՆ
ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԿԱՆ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ [ՍՈՒՐԲ] ԵԿԵՂԵՑԻ»:

Մինչև այստեղ, Հաատամքին նիսթը աստուածութեան անծերուն ձերաբերեալ դասնութիւնն էր: Ասկէ կը սկսի երկրորդ բաժինը, որ կարելի է կոչել՝ հաատքի աստուածայայտ ճշմարտութիւնները.-

1. Եկեղեցի,
2. Սկրտութիւն,
3. Ապաշխարութիւն եւ մեղքերու թողութիւն,
4. Մեռելներու յարութիւն,
5. Յաւիտենական դատաստան,
6. Երկինքի արքայութիւն,
7. Յաւիտենական կեանք:

Նիկիոյ Հանգանակին վրայ եթէ ականարկ մը նետենք, կը տեսնենք, որ այս նախադասութեամբ սկսող ամբողջ բաժինը չկայ այնտեղ: Այս բաժինը որդեգրուած է Կոստանդնուպոլսոյ Տիեզերական ժողովով:

ԻՆՉ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԵԿԵՂԵՑԻ

Թէ՛ Հին եւ թէ՛ Նոր Կտակարաններուն մէջ յաճախ կը հանդիպինք «Եկեղեցի» բառին, որ բոլոր պարագաներուն ալ կը նշանակէ՝ «հաւաքոյթ», մանաւանդ՝ «պաշտամունքային հաւաքոյթ»: Աստուածաշունչին մէջ բնաւ չի գործածուիր նշելու համար շէնքը, ուր տեղի կ'ունենայ նման պաշտամունքային հաւաքոյթը, այլ՝ միշտ ականարկութիւն է հաւաքուածներուն, Աստուծոյ ժողովուրդին:

ԻՆՉՈՒ ԵՒ ԻՆՉ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔՈՎ ԿԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԱՅՍ ԱՇԽԱՐՀԻ ՎՐԱՅ:

- 1.- Եկեղեցին այս աշխարհի վրայ Աստուծոյ ժողովուրդին է, Անոր «ժառանգութիւնը»: Աստուծոյ հաւատարիմներու հաւաքոյթն է ան, մարդկութեան աստուածապաշտ սերունդը, Սէթի սերունդը, Աստուծոյ «սեփական ժողովուրդը», իր «ժառանգութիւնը» (Բ. Օր 9.26, Սղ 29: 28.9, 33.12 եւայլն), որ Աբրահամի մարմնատու սերունդը պիտի չըլլար: Աստուած այդ ժողովուրդը պիտի ընտրէր բոլոր ազգերէն:
- 2.- Եկեղեցին այս աշխարհի վրայ երկինքի քաղաքացիութեան պատրաստութեան վայրն է, Աստուծոյ օրէնքներուն պահպանութեամբ: Եկեղեցին, իբրեւ Աստուծոյ ժողովուրդ, պէտք է ապրի համաձայն Աստուծոյ դրած օրէնքներուն, որոնք երկնային հայրենիքին սահմանադրութիւնը կը կազմեն: Աստուծոյ ժողովուրդին համար դաստիարակութեան ամբողջ ընթացք մըն է անիկա, որմէ անհրաժեշտ է անցնիլ, ձեռք բերելու համար երկնային քաղաքացիութիւնը: Այդ պատճառով ալ Աստուած իր ժողովուրդին կեանքը կազմակերպեց այնպէս, որ անիկա աստուածպետութիւն մը ըլլայ: Այսինքն, ըլլայ ժողովուրդ մը, որուն Թագաւորը Աստուած ինքն է, եւ ինքն է անոր Օրէնսդիրը եւ Դատաւորը:
- 3.- Եկեղեցին այս աշխարհի վրայ Աստուծոյ ըտանիքն է: Իր ժողովուրդին հետ Աստուծոյ կապը ծնողական ջերմ կապն է: Եկեղեցին ո՛չ միայն Աստուծոյ ժողովուրդն է, այլ մանաւանդ՝ անոր ընտանիքը (Եփ 2.19), ուր բոլորը անոր տղաքն ու աղջիկներն են, անոր գուրգուրանքին եւ բերկրալից սիրոյն առարկան:
- 4.- Եկեղեցին Քրիստոսի Հարսն է: Աստուած կը կամենայ իր ժողովուրդին հետ ունենալ աւելի մտերիմ սիրոյ կապ մը, որ կ'արտայայտուի այր եւ կնոջ ամուսնական մտերմագոյն կապին օրինակով: Այդ սերն է որ իր Եկեղեցիին կը ցուցաբերէ երկնատու Փեսան՝ Քրիստոս (Եփ 5.25-32):
- 5.- Եկեղեցին այս աշխարհի վրայ Աստուծոյ Արքայութեան նախանկարն է: Մենք ամէն օր Աստուծմէ կը խնդրենք, որ իր թագաւորութիւնը զայ (Մտ 6.10): Եւ ամբողջ Եկեղեցին արքայութեան այդ սպասումով է որ կ'ապրի, կ'աղօթէ եւ արթուն կը հսկէ: Բայց միաժամանակ գիտենք, որ իր մարդեղութեամբ Քրիստոս Աստուծոյ թագաւորութեան ներկայութեան ապացոյցները տուաւ, եւ իր յարութենէն 40 օրեր ետք երկինք համբառնալով Հօրը աջ կողմը նստաւ, ինչ որ Քրիստոսի թագաւորութեան հաստատումը կը նշէր երկրի վրայ, մանաւանդ Եկեղեցիին վրայ: Եկեղեցիին մէջ Քրիստոս կը թագաւորէ իր ամբողջ փառքով: Եւ մենք բոլորս իր շուրջն է որ կը բոլորուինք ամէն անգամ, երբ ի մի կու գանք մեր պաշտամունքին ու փառաբանութեան համար:

ՄԷԿ ԵԿԵՂԵՑԻ

- 1.- Եկեղեցին միայն մէկ վայրի մէջ հաւաքուած հաւատացեալները չի նշեր, այլ՝ աշխարհի վրայ ոեւէ տեղ գտնուող հաւատացեալներու ամբողջութիւնը, իբրեւ ընդհանրական մէկ մարմին:
- 2.- Բայց Եկեղեցին միայն այս աշխարհի վրայ գտնուող հաւատացեալներու ամբողջութիւնը չէ, այլ՝ նաեւ գումարը անոնց, որոնք այժմ մեզմէ բաժնուած, բայց անբաժանելի մասն են Քրիստոսի Մարմինին, Եկեղեցիին: Այս աշխարհի վրայ գտնուողները կը կոչենք «Զինուորեալ Եկեղեցին», որովհետեւ տակաւին ներկայ կեանքին մէջ իրենց հոգեւոր պայքարը կը մղեն չարին դէմ: Մինչդեռ արդէն այս կեանքէն ելածները կը կոչենք «Յաղթական Եկեղեցին», որովհետեւ իրենց պայքարը մղած, չարին դէմ յաղթած, եւ երկինքի մէջ վերջնականօրէն Քրիստոսի միացած՝ իրենց ապագայ փառքն ու երանութիւնը կը նախաճաշակեն այժմէն: Արդարեւ, Եկեղեցին «խորհրդական» այն Մարմինն է, որուն գլուխը Քրիստոս ինքն է: Այդ Մարմինը մէկ է եւ միակ, քանի մը պատճառներով. –
- 1.- Եկեղեցին մէկ է իր Գլուխով՝ Քրիստոսով: Քրիստոս ինքն է Եկեղեցին ղեկավարողը եւ առաջնորդողը (Եփ 5.23-24): Այդ կառավարութիւնը Քրիստոս կ'իրագործէ մարդկային ձեռքերով, իր առաքեալներով եւ Եկեղեցոյ վրայ կարգուած հովիւներով: Ինքն է Եկեղեցին խնամողը եւ պահողը, անոր ճշմարիտ Հովիւը (Յհ 10.16, 17.12, 27-28: Հմմտ 18.9): Ինքն է Եկեղեցիին ճշմարիտ Քահանայապետը, մեր փրկութեան միակ միջնորդը Աստուծոյ քով (Ա. Տմ 2.5), որ մեզի համար կը բարեխօսէ եւ յաւիտենական կեանք կը պարգեւէ (Եբր 7.24-25):
- 2.- Եկեղեցին մէկ է իր հաւատքով: Այս հաւատքը ամբողջութիւնն է այն հաւատալիքներուն, որոնց վրայ խարսխուած է ան: Այդ հաւատալիքները Աստուածաշունչին մեզի ընծայած հիմնական ճշմարտութիւններն են, որոնք Աստուծոյ եւ մեր փրկագործութեան վերաբերող դասնութիւնը կը կազմեն: Այս հաւատքին խտացումն են առաքելական ժամանակներէն սկսեալ Եկեղեցոյ մէջ կեանքի կոչումն է գործածուող Հաւատամքները: Ուղղափառ իւրաքանչիւր քրիստոնէալ պարտաւոր է այդ ճշմարտութիւնները գիտնալու եւ դասնելու, որովհետեւ առանց այդ ուղղափառ հաւատքին՝ Եկեղեցին իր հաւատքի միութիւնը կը կորսնցնէ, եւ անկէ հեռացող քրիստոնէան դուրս կը մնայ Եկեղեցոյ միութենէն, ինչ որ պարագան է բոլոր հերետիկոսներուն կամ աղանդաւորներուն:
- 3.- Եկեղեցին մէկ է իր միակ ծնունդով՝ Եկեղեցոյ սուրբ առաքանէն: Եկեղեցոյ սուրբ առաքանէն ծնածներս մէկ ընտանիք եւ մէկ միութիւն ենք (Գղ 3.27-28), եւ Աստուծոյ յաւիտենական ծրագիրն էր այս մէկը (Եփ 2.19-22, 3.6):
- 4.- Եկեղեցին մէկ է իր կառավարութեամբ, իր հոգեւոր առաջնորդներով: Եկեղեցիին միութեան կեդրոնը Քրիստոս ինքն է: Բայց ինչպէս որ քրիստոս անբաժանելիօրէն մէկ է իր Հօրը հետ, այնպէս ալ իւրաքանչիւր Եկեղեցոյ գլուխը եղող եպիսկոպոսը միացած է Քրիստոսի, եւ հաւատացեալները քահանայից դասին միջոցաւ միացած են եպիսկոպոսին: Այսպիսով է որ Եկեղեցին իր սերտ միութիւնը ունի ինքն իր մէջ, եւ սերտ միութիւնը՝ Աստուծոյ հետ:
- 5.- Եկեղեցին մէկ է իր պաշտամունքով ու ծէսով: Եկեղեցին կայ զԱստուած փառաբանելու համար: Եկեղեցիին ուղղափառ հաւատքի դասնութիւնը առաջին հերթին կը կատարուի մեր պաշտամունքին ընդմէջէն, այլ խօսքով Եկեղեցոյ ծիսական կեանքին ընդմէջէն: Այս միութեան գերագոյն նշանը եւ զայն ճշմարտապէս իրագործող խորհուրդը Սուրբ Պատարագի խորհուրդն է, երբ ուղղակիօրէն կը հաղորդուինք մեր Տիրոջ հետ, զվնջ մեր մէջ կ'ընդունինք մարմնատրտապէս, եւ անոր հետ կը միանանք ճշմարտապէս, դառնալով մէկ Մարմին (Ա. Կր 10.16):
- 6.- Եկեղեցին մէկ է իր միատրիչ զօրով, Սուրբ Հոգիով: Սուրբ Հոգին է Եկեղեցոյ միութեան շաղկապը (Եփ 4.3-6, Ա. Կր 12.12-13):

ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ըսինք, թէ Եկեղեցին միայն մէկ վայրի մէջ հաւաքուած հաւատացեալները չի նշեր, այլ՝ աշխարհի վրայ ոեւէ տեղ գտնուող հաւատացեալներու ամբողջութիւնը: Ասկէ կու գան զոյգ անուանումներ եւ զոյգ սահմանումներ.-

- 1.- Տեղական Եկեղեցի: Այսինքն, իւրաքանչիւր քաղաքի, գաւառի, նահանգի կամ երկրի մէջ գտնուող Եկեղեցի:
- 2.- Ընդհանրական կամ Տիեզերական Եկեղեցի: Այսինքն, տեղական Եկեղեցիներու ամբողջութիւնը: Հոսկէ կու գայ բոլոր Եկեղեցիներուն գործակցութեամբ կամ համաձայնութեամբ գումարուած ընդհանրական ժողովներուն տրուած «Տիեզերական ժողով» անուանումը: Այս իմաստով ճշմարտապէս միայն երեք տիեզերական ժողովներ կը ճանչնայ Հայաստանեայց Եկեղեցին, Նիկիոյ (325), Կոստանդնուպոլսոյ (381) եւ Եփեսոսի (431). Նոյնպէս միայն երեք հատ կը ճանչնան Արեւելքի միա ուղղափառ Եկեղեցիները (Ղպտի, Ասորի, Եթովպիական, Հնդկ-Մալապար, եւ Էրիթրէայի): Մինչդեռ Բիզանդական ասանդութեան պատկանող Եկեղեցիներու խումբը եօթը տիեզերական ժողովներ կը ճանչնայ, իսկ Հռոմէական Եկեղեցին՝ 21 ժողովներ:

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

Եկեղեցին «Առաքելական» կը կոչուի, որովհետեւ.-

- 1.- Առաքեալներու հիմին վրայ շինուած է (Եփ 2.20):
- 2.- Առաքելական հաւատքին վրայ կը կանգնի:
- 3.- Առաքելական (աւետարանչութեան) գործ կը կատարէ թէ՛ ներսը՝ իր հօտին համար, եւ թէ՛ դուրսը՝ ոչ-քրիստոնէալ ազգերը կոչելով Քրիստոսի:

ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻ

- 1.- Եկեղեցին սուրբ է իր Գլուխով, Քրիստոսով (Հմմտ Յհ 13.6-10):
- 2.- Եկեղեցին սուրբ է, որովհետեւ Քրիստոսով սրբուած է (Եփ 5.25-27):
- 3.- Եկեղեցին սուրբ է, որովհետեւ իր մէջ ունի Սուրբ Հոգիին սրբարար ներկայութիւնը եւ զօրութիւնը, որ տեսականօրէն զայն կը սրբէ եւ կ'ընծայէ Հօրը:
- 4.- Եկեղեցին սուրբ է, որովհետեւ իր մէջ ունի սրբութեան աազանը, այսինքն մկրտութեան աազանը, որմէ երկրորդ անգամ կը ծնինք՝ մաքրուած մեր մեղքերէն, եւ այնուհետեւ միա խորհուրդներուն մատակարարումով կը ստանանք Սուրբ Հոգիին պարգեւները եւ սուրբ կենցաղի մը անհրաժեշտ հոգեւոր զօրութիւնը:

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՌԱՏԱՄՔԻՆ
Ջարեհ Արք. Ազնաւորեան
(Շարունակելի 14)

FM Anita Anand visits Armenian Genocide Memorial

YEREVAN—Canada's Minister of Foreign Affairs, Anita Anand, visited the Armenian Genocide Memorial Complex, Tsitsernakaberd, in Yerevan on Sunday, May 3, where she paid tribute to the memory of the 1.5 million victims of the Armenian Genocide.

Anand was in Armenia alongside Canada's Prime Minister, Mark Carney, to participate in the European Political Community Summit.

In a statement issued on April 24, Minister Anand reaffirmed Canada's support for the Armenian community, emphasizing the importance of remembrance, recognition, and the ongoing fight against denial and hatred.

She noted that Canada continues to honour the memory of the victims of the Armenian Genocide and to stand in solidarity with the Armenian people in the pursuit of justice and the preservation of historical truth.

Aliyev uses Yerevan EPC summit as political stage

YEREVAN — On 4 May, Azerbaijani President Ilham Aliyev addressed the European Political Community summit (EPC) via video link from Baku, combining a message on regional "peace" with pointed criticism of recent European parliamentary actions that have sharply strained relations between Baku and Brussels.

His intervention came days after an April 30 European Parliament resolution that was received with strong disapproval in Azerbaijan. In its immediate aftermath, Baku summoned the EU ambassador to the Foreign Ministry and announced the suspension of parliamentary contacts with the European Parliament, including withdrawal from the Euronest Parliamentary Assembly — moves that underscored the depth of the diplomatic rift.

The resolution, particularly paragraphs 12 and 13, reiterates support for "the rights of Nagorno-Karabagh Armenians, including the protection of their identity, property and cultural heritage, and their right to a safe, unimpeded and dignified return under appropriate international guarantees," while also calling for those responsible for the destruction of Armenian cultural and religious heritage to be held accountable and for an international assessment mission to be deployed.

The resolution also condemns "Azerbaijan's unjust de-

termination of Armenian prisoners of war, detainees and hostages," demanding their immediate and unconditional release. It also notes steps taken so far, calls for additional confidence-building measures and urges full respect for international humanitarian and human rights law.

"This body, instead of supporting the peace process, prefers to sabotage it," he said, claiming that since 2021 it had adopted "14 resolutions full of insults and lies about Azerbaijan." Aliyev further asserted that instead of focusing on internal challenges, the European Parliament had targeted Azerbaijan.

Aliyev's speech also focused on framing the evolving relationship between Azerbaijan and Armenia as a success story of post-conflict normalization. Referring to earlier diplomatic contacts, he said both sides had even discussed future summits being hosted in Armenia and Azerbaijan, respectively. "This is a clear indication that peace between Azerbaijan and Armenia is a reality," he said, adding: "We have lived in peace for only nine months, and we are learning to live in peace."

Aliyev further referenced the August agreement signed in Washington, describing it as a turning point. "For us — and I am sure for our Armenian partners — peace is achieved," he said, highlighting subsequent

Continued on page E2

Tokmakjian family boosts St. Mary Church renovation with massive \$500,000 gift

TORONTO — Mr. and Mrs. Vahe and Hrip Tokmakjian have made a generous \$500,000 donation toward the renovation of St. Mary Armenian Apostolic Church in Toronto. The Church announced the gift with "immense joy," describing the contribution as a "noble and exemplary devotion to the Church."

"This generous and large-hearted contribution is a beautiful expression of faith, dedication, and communal responsibility. It is at the same time a powerful testament to the love, loyalty, and deep connection that the sons and daughters of our people hold toward their Holy Church," read a part of the statement released by the Church Board of Trustees.

St. Mary Church has officially designated 2026 as the 'Year of Fundraising' under the theme 'Built by Faith, Renewed by Community.' This campaign aims to raise \$1 million to fund urgent and essential repairs to the historic building, which was established in 1983 and consecrated in 1990. The Tokmakjian family's significant contribution covers exactly half of this fundraising goal, providing a major boost to the project's momentum and long-term success.

Earlier this year, the Chair of the Board of Trustees, Deacon Garo Sarkissian, said that these renovations are critical to the safety and longevity of the structure, rather than merely aesthetic improvements. The scope of work includes a full replacement of the roof with slate and a complete modernization of the heating, ventilation, and air conditioning (HVAC) systems. Last year, the church was forced to replace its aging climate control units because they were no longer reliable. Sarkissian noted that, given the extreme cold of Canadian winters and the heat of summers, these repairs were unavoidable, especially since roof leaks were beginning to threaten the building's structural integrity.

For the Armenian community in Toronto, St. Mary serves as a vital hub for spiritual, educational, cultural, and social services. Deacon Sarkissian emphasized that the church is not just a spiritual home but a guardian of Armenian culture, evidenced by the various cultural events, classes, and concerts hosted to strengthen the community's

identity. Beyond the Divine Liturgy and Sunday services, the church commemorates Feast Days, marks national holidays, and organizes the annual Pilgrimage Week for the Feast of the Assumption. The church also hosts weekly Bible studies, including an online session and a program specifically for youth. On the educational front, the Sunday School and Bible Story Hour for children provide Christian education while teaching the Armenian language and traditions to the younger generation. In their statement of gratitude, the Board expressed their heartfelt thanks to the Tokmakjians and prayed that the Lord abundantly bless them and their family with health, peace, and prosperity for many years to come.

To further support these efforts, an appreciation reception was held on the evening of April 17 at the Armenian Community Centre of Toronto. The event was presided over by the Prelate Archbishop Papken Tcharian and served as a rallying point for donors and community members to support the renovation initiative. The evening featured a rich cultural program with musical performances by Maria Daoudian on piano, Nishan Papazian on violin, Krikor Manoukian on duduk, and Armen Bedrossian on saxophone.

The reception was emceed by Deacon Sarkis Kidanian and included several featured speakers. Archpriest Fr. Datev Mikaelian highlighted the sacred significance of the renovation and the importance of collective participation. Deacon Garo Sarkissian delivered a technical presentation on the project's past and future construction phases, illustrating the various stages and long-term perspectives. Hovig Kouyoumjian also shared remarks on behalf of the ARF Soghomon Tehlirian committee.

The event included a special documentary screening that detailed the church's history and its mission within the community. Very Rev. Fr. Karekin Shekherdeman, Dean of St. Mary Church, observed that participating in church-building is a spiritual honour and a living testimony of faith. The night concluded with a closing message of appreciation from Archbishop Papken Tcharian for all the organizers, donors, and participants.

'Have You No Shame?'

RUBEN VARDANYAN SAYS ARMENIAN GOVERNMENT HAS FAILED CAPTIVES IN BAKU

YEREVAN—A week after Armenia's Human Rights Defender Anahit Manasyan said that the issue of Armenian captives being held in Baku was not within the purview of her duties, Artsakh's former State Minister, Ruben Vardanyan, who is serving a 20-year sentence in a Baku prison, asked "then whose mandate is it?"

Manasyan made the statement in response to an open letter penned by Vardanyan, who had asked the rights defender to travel to Baku and meet with the prisoners.

In response to Manasyan, Vardanyan issued another letter through his family, accusing Prime Minister Nikol Pashinyan and his government of abandoning the Armenians currently being held in Baku, some of whom are serving life sentence.

Below is the text of Vardanyan's letter to Manasyan:

I have reviewed the response of the Human Rights Defender of the Republic of Armenia, Ms. Anahit Manasyan, to my appeal.

I will not publicly assess her position. That is a matter between her and her conscience. I will say simply: I am genuinely sorry. God will be your judge.

However, this response raises very specific questions — not only for the institution of the Human

Rights Defender, but for the Prime Minister of the Republic of Armenia.

If the protection of Armenian citizens held in Azerbaijani prisons does not fall within the mandate of Armenia's Human Rights Defender, then whose mandate is it?

Who has been appointed within the government to be responsible for this matter? When were they appointed? Why do neither the families of the detainees nor society at large know anything about this?

There are people who have been in Baku's prisons for six years. During this time, the Government of Armenia has failed to establish any sustainable and coherent mechanism for communication with them — neither through third-party countries, including the embassies of states with a presence in Baku, nor through international organizations.

Why? Why can Armenian officials travel to Azerbaijan on trade, economic, and other matters, but cannot organize a visit concerning the lives, health, and legal situation of Armenian captives? Is the fate of these people not more important than trade negotiations?

Why has a basic mechanism for delivering essential items to the detainees still not been put in place?

A number of people have received no parcels for over a year. Many have no adequate clothing and no way to re-

ceive what they genuinely need, given their age, health conditions, and the circumstances of their detention.

Instead, whatever assistance does reach them is organized informally, without transparency, and without regard for the actual needs of the detainees. People receive not what they need, but what someone decided to send. This is not assistance. These are handouts.

Among those detained are people over the age of 70, people with serious health conditions. When people who have no teeth are sent dried fruit, that is not help. That is humiliation.

Is the Prime Minister aware of this?

Who is personally responsible for organizing this process? What is the established procedure? Why is it not being followed?

Have you no shame? Is there no shame in receiving a peace prize, speaking of peace, and accepting applause — while citizens of Armenia remain in Baku's prisons without proper protection, without systemic support, without assistance or oversight from their own state?

Name the responsible official. Publish the procedure. Explain what has been done over the past six years.

Or honestly admit that no such official exists — and that the captives have no reason to expect help from their own state.

A Mari Usque Ad Mare

CANADA INVESTS \$11 MILLION IN BATTERY INNOVATION PROJECTS IN QUEBEC

In a recent press declaration made by Claude Guay, Parliamentary Secretary to the Minister of Energy and Natural Resources, joined by MP Jacques Ramsay, jointly announced a new \$11-million investment under the Natural Resources Canada's Energy Innovation Program (EIP) – Battery Industry Acceleration Call for Proposals, to support three projects that will innovate and strengthen Canada's accelerating battery industry.

"Quebec is an essential centre for battery innovation and advanced manufacturing. Projects like these help move new technologies closer to commercialization while reinforcing the province's role in Canada's growing clean technology sector. This is just one example of how Quebec is supporting our country to become a clean energy superpower," said Parliamentary Secretary Guay.

MP Ramsay said: "Investments in Quebec's clean technology sector are driving innovation, creating high-quality jobs and positioning Canada for long-term economic growth. Innovators like those at Nano-One's Candiatic facility are essential to creating a cleaner Canadian economy every day."

The funding is for three projects under Natural Resources Canada's Energy Innovation Program (EIP) – Battery Industry Acceleration Call for Proposals. These investments will support innovation in battery materials and help strengthen Canada's growing battery and critical minerals value chain, especially in Quebec, which already hosts nearly a quarter of battery firms in Canada.

"Support from the Government of Canada is especially meaningful as we work through a pre-pilot stage of technology development for lithium metal anode materials for next-generation batteries. This program allows us to focus on technical optimization and learning, helping us build a strong foundation for future innovation," said Sang-Young Oh, Chief Executive Officer, EcoPro CAM Canada.

GOVERNMENT OF CANADA INVESTING IN WOOD CONSTRUCTION SUPPLY CHAIN

In a recent press briefing made by Corey Hogan, Parliamentary Secretary to the Minister of Energy and Natural Resources, a new \$4-million investment was announced under the Natural Resources Canada's Investments in Forest Industry Transformation (IFIT) program. This program will fund projects that will strengthen, the wood construction supply chain industry in Canada and help expand its capacity to produce more high value made in Canada building materials.

Tim Hodgson, Minister of Energy and Natural Resources said: "In communities across the country, the forest sector serves as an economic backbone — which means the health of the sector and the strength of Canada are inseparable. This is why our new government is investing in industrial-scale innovation that helps mills stay in operation, support and create jobs and diversify into advanced, value-added products. By ensuring Canadian forest products remain competitive, we're building a stronger, more self-reliant forestry sector for the next generation of Canadians."

"Canada's forest sector has always been built on innovation and hard work, and today we are investing in the next chapter. By combining Canadian resources with cutting-edge technology, projects like this are creating good jobs, strengthening our supply chains and helping us build more homes and diversify our exports. This is how we make sure Canada's forest industry remains strong, competitive and proudly Canadian for generations to come," said Parliamentary Secretary Hogan.

GOVERNMENT OF CANADA INVESTS \$105,000 TO CREATE YOUTH INTERNSHIP OPPORTUNITY IN NORTH BAY

In a recent press declaration made by Pauline Rochefort, Parliamentary Secretary to the Secretary of State (Rural Development), and MP for Nipissing-Timiskaming, a new investment totalling \$105,000 was announced under the Federal Economic Development Agency for Northern Ontario, to help two local organizations create paid youth internship positions. This investment will help recent graduates pursue and gain valuable on the job experiences in Nipissing-Timiskaming.

Patty Hajdu, Minister of Jobs and Families and Minister Responsible for FedNor said: "Young people are the future of Northern Ontario, and when we invest in their skills, we're investing in the long-term strength of our communities. These internships will give youth the chance to gain valuable work experience, kick-start their careers, and build a future in Northern Ontario."

"Creating jobs for young Canadians supports our governments strategy to build a workforce for the future that includes every generation. These internships will provide a fair chance for young people in North Bay to develop their skills and fully participate as active members of the local economy. This FedNor funding is not only a smart investment, it's the right thing to do so youth can grow up in Northern Ontario knowing they have equitable opportunities to pursue their career ambitions," said MP Rochefort.

ISHKHAN GHAZARIAN

Local Journalism Initiative Reporter

ALIYEV...

continued from page E1

steps, including the lifting of transit restrictions and the reported flow of Azerbaijani goods into Armenia.

He also emphasized emerging regional connectivity initiatives, including the "Trump Route for International Peace and Prosperity," presenting it as part of a broader infrastructure vision linking Azerbaijan with Nakhichevan and the wider Middle Corridor trade network.

However, during his address, Aliyev reiterated claims characterizing the Armenian population of Nagorno-Karabagh as "separatists," a framing widely rejected by Armenian political figures and civil society representatives, who view it as a retrospective justification for the forced displacement of Artsakh's Armenian population.

While expressing appreciation for the European Commission's stance on the peace process, Aliyev drew a sharp distinction with other European institutions. He argued that bodies such as the European Parliament and the Parliamentary Assembly of the Council of Europe have taken a markedly different approach, describing it as longstanding institutional bias.

Prime Minister Nikol Pashinyan did not directly respond to Aliyev's remarks. Instead, he offered only a brief acknowledgement, thanking the Azerbaijani leader for his address without engaging with the substance of his statements.

The only substantive response came from European Parliament President Roberta Metsola, who addressed Ali-

yev's criticism directly after his intervention. Metsola underscored the institutional independence of the European Parliament, noting that it is a democratically elected body whose positions reflect majority decisions.

Responding to concerns raised over recent resolutions related to Armenia and Nagorno-Karabagh, she stated that while such decisions may be unwelcome to some parties, they are the product of established parliamentary procedure..

Several Armenian opposition figures and commentators offered sharply critical assessments of the EPC summit in Yerevan, arguing that it exposed both political asymmetries and unresolved tensions beneath the official language of reconciliation.

ARF Armenia Supreme Body member and lawmaker Kristine Vardanyan characterized the summit as effectively serving domestic political objectives for Prime Minister Nikol Pashinyan, describing it as a "preelection event" financed through state resources. She argued that key issues of national concern were notably absent from the formal agenda, including the status of Armenian prisoners and the question of displaced populations and territories.

Vardanyan also questioned the framing of the summit's peace narrative, describing a situation in which identity is denied and cultural heritage is erased while affected populations are labelled "separatists."

Former Artsakh State Minister Artak Beglaryan argued

that Aliyev used a platform hosted in Armenia to advance narratives that de-legitimize the rights of the region's Armenian community. Beglaryan framed Pashinyan's nonresponse as reflecting a wider diplomatic imbalance, while also pointing to restrictions on public expression near the summit venue as evidence of unresolved tensions over rights, displacement and accountability.

Outside the heavily secured perimeter of the Karen Demircyan Sports and Concert Complex, where the European Political Community summit was underway, multiple protest groups gathered from early morning, turning the surrounding area into a parallel stage of political expression far removed from the closed-door diplomacy inside.

Demonstrators called for greater accountability from both European institutions and Armenian authorities. Their messages converged around a common theme: that democratic values were being invoked selectively rather than consistently applied.

Others broadened the scope of criticism, pointing to democratic backsliding and a lack of transparency in domestic governance, as well as shortcomings in foreign policy decision-making.

Among those present were families of missing persons and representatives of Artsakh Armenian communities, who called on both European officials and Armenian authorities to secure the release of detainees, safeguard cultural heritage in Artsakh and address the rights of those displaced by the conflict.

(The Armenian Weekly)

Ascenseur Elevator
Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4

RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

**RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE,
INSTALLATION OF ELEVATORS.**

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

Fayçal El-Khoury

Député - Laval-Les-Îles

Bureau de circonscription
674, PPlace Publique bureau 200
450.689.4594 • faycal.el-khoury.c1@parl.gc.ca

<http://fel-khoury.liberal.ca/>

- @F_Elkhoury
- @elkhoury2015
- @faycalelkhourymp

AN INDEPENDENT LITERARY HOUSE

Անկախ հրատարակչատուն՝
խնամքով պատրաստուած
գիրքերու համար:

Books, made with care.

*Editing, design, and full production
for serious independent authors.*

Developmental editing · Copy editing · Proofreading
Cover design · Interior layout · Ebook formatting
Print & digital publishing · Online distribution

Literary translation between Armenian and English

SCAN TO ENQUIRE

GET IN TOUCH

corridorbooks.com/am
corridorbooks.com
hello@corridorbooks.com

Ontario, Canada

ANI BAKERY LTD Middle Eastern Pizza Lahmajoun

Սեփականատեր՝ Արսեն Տապապաղեան

Ուր կը գտնէք հայկական եւ արաբական լահմաճունի տեսակներ՝ փոքր եւ բնական չափերով: Լահմաճունը կը պատրաստենք մեր չափերով եւ յաճախորդներուն պահանջքին համաձայն՝ միսը իրենցմէ կամ մեզմէ: Կը պատրաստենք եւ կը ծախենք նաեւ թահինով հաց, պանիրով հաց եւ մենեիշ: Միշտ պատրաստ ենք ձեր ապսպրանքներուն գոհացում տալու ուրախ եւ տխուր առիթներով:

Address: 25 Howden Road, Unit #2, Scarborough, Ontario M1R 3C3 | **Phone:** (416) 285-7164

Բաց ենք շաբաթը վեց օր, կիրակի մինչև կէսօրէ ետք՝ ժամը 2:00 (Երկուշաբթի փակ)

Փորձեցէք եւ
գոհ պիտի մնաք

**Առ ի գնահատանք
«Հորիզոն Մետիա»-ի գործունեության**

**Compliments of
Gestion Kristapore Manoukian Inc.**

Հորիզոն

«Հորիզոն» ՄԵՏԻԱՅԻ 2026 ԹՈՒՎԱՆԻ ՎԱՐԺՈՂԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Գանատայի աշխատանքի եւ ընկերային զարգացման պետական բաժանմունքին կողմէ տրամադրուած յատուկ ֆոնտով, «Հորիզոն» Մետիան այս տարի կը նախաձեռնէ ուսանողական վարժողական ծրագիր մը:

Աշխատանքի մանրամասնութիւններ. (Երկու թեկնածուի առիթ)
Վարժողական ծրագրին ընթացքին, պաշտօնները պիտի կարենան փորձարութիւն ձեռք բերել եւ աշխատիլ հետեւեալ բնագաւառներուն մէջ՝

- «Հորիզոն»-ի արխիւներու դասաւորում եւ թուայնացում:
- Գաղութային ձեռնարկներու թղթակցութիւններու եւ այլ լրատուութիւններու պատրաստութիւն:
- Խմբագրական աշխատանքներու ծիրէն ներս թարգմանութիւններ կատարել՝ անգլերէն, ֆրանսերէն եւ հայերէն լեզուներով:
- Հարցազրոյցներ կազմակերպել:
- «Հորիզոն»-ի վարչական աշխատանքներուն օգնել:

Պայմաններ.

- Թեկնածուն պէտք է ըլլայ 15-էն 30 տարեկան: Թեկնածուն նախընտրաբար պէտք է ըլլայ ուսանող:
- Թեկնածուն պէտք է ըլլայ Գանատայի քաղաքացի, մնայուն բնակիչ (Permanent Resident) կամ Immigration and Refugee Protection Act-ի օրէնքներով սահմանուած ապաստանեալ (Refugee):
- Թեկնածուն պէտք է Գանատայի մէջ աշխատելու իրաւունք ունենայ, համապատասխան ընկերային ապահովագրութեան թիւով (Social Insurance Number):

Աշխատանքի տեսողութիւն եւ վարձատրութիւն.

- Վարժողական ծրագրի դիմումները կ'ընդունուին 13 մայիս 2026-էն սկսեալ: Ծրագիրը կը սկսի 22 յունիս 2026-ին եւ կ'աւարտի 14 օգոստոս 2026-ին:
- Ծրագրի տեսողութիւնն է 8 շաբաթ, շաբաթական 35 ժամ աշխատանքային ժամով եւ 16.50 տոլար ժամական վարձատրութեամբ:

Ձեր դիմումագրերը ուղարկեցէ՛ք «Հորիզոն»-ի վարչական պատասխանատու Սիլվա Հիրամճեանի հասցէին՝ sylva@horizonweekly.ca, առաւելագոյնը մինչեւ 12 յունիս 2026:

**Are you thinking of Selling? Buying? or Investing?
Call Giro and Kapriel today!**

FOR SALE

Excellent Investment Opportunity 3BR Semi-Detached Leslie S of 401 in C12! Quick Reno & Lease out possible 2 Units or Live in! \$988,000

**Downtown Toronto! 618-255 Richmond St E
1BR, 1Bath 650 sq. ft. \$554,900**

FOR SALE

**27 Gunton St - 3 BR, 3 Baths, Exec Town Home
Aurora \$1,078,000**

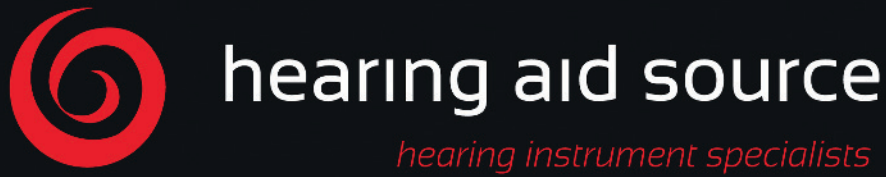
FOR SALE

**61 Markbrook Lane #1603 - 2 BR Stunning, 2
Baths Condo Apt Quality renovations! \$499,900**

Gary (Կիրո) Chahinian
President, Broker of Record
416-258-8892

Gabriel Chahinian
Broker
647-580-5818

Christine Sarkissian
Broker
416-258-8867

Celebrating 20 Years of Better Hearing

For 20 years, Edmond Ayvazyan has helped thousands of people hear better.

This May, help us celebrate this special milestone with a special Rejuvenation appointment.

Hearing Aid Performance Rejuvenation Service

- Clearer sound
- Better performance
- Professional deep clean & optimization
- All makes & models welcome

Edmond Ayvazyan HIS, EET

Andre Ayvazyan BAS HIS

20 Years of Awesome – May Anniversary Offer
Rejuvenation Appointment \$299 (regular \$499)

Available throughout May only

Learn more at
hearingaidsource.ca

Toronto, ON
Main Floor,
702 Coxwell Ave,
Toronto, ON M4C 3B9
Ph: (416) 463-4327

Scarborough, ON
Parkway Mall,
85 Ellesmere Rd., Unit 29,
Scarborough, ON M1R 4B9
Ph: (416) 754-4327

HYBRID. POWERFUL. LUXURIOUS.
2025 NX 350H

Image shown for illustration only.

LEXUS | LEXUS GABRIEL ST-LAURENT

Starting from \$59,785*

3303, ch. de la Côte-de-Liesse, Saint-Laurent, QC H4N 3C2
514 747-7777, lexusgabrielstlaurent.ca

* Vehicle price reflects Manufacturer's Suggested Retail Price (MSRP) in Canadian dollars and includes delivery and destination charge of \$2,205.00, A/C charge of \$100.00, tire levy of \$22.50 and, if leased or financed - applicable RDPRM fee of up to \$48.40 and PPSA service fee of up to \$4.00 (varies by lease/loan/term/province), the luxury surcharge (if, and where applicable) that your selling dealer may apply to the final negotiated vehicle price, and dealer fees of up to \$695.00. GST, QST, insurance, and license are not included. Conditions apply. Contact Lexus Gabriel St-Laurent for more information.

H | D

Hovsep Dadaghlian

Avocat • Lawyer

hovsepd.avocat@outlook.com

T: 514-839-3861

F: 438-818-7623

4498 Desserte Sud
Autoroute 440 Ouest
Laval, Québec, H7T 2P7

La campagne électorale arménienne démarre

EREVAN—La campagne électorale a officiellement débuté le 8 mai en Arménie en vue des élections législatives du 7 juin, qui détermineront si le mandat de huit ans du Premier ministre Nikol Pachinian sera prolongé ou prendra fin.

Dix-sept partis politiques et deux alliances se disputent plus de 100 sièges au Parlement arménien. Les alliances d'opposition menées par le milliardaire Samvel Karapetian et l'ancien président Robert Kocharian, ainsi que le Parti de l'Arménie prospère (BHK) de Gagik Tsarukian, sont largement considérées comme les principaux adversaires du parti au pouvoir, Contrat civil. Parmi les autres candidats de l'opposition figurent le parti «Ailes de l'unité» de l'ancien médiateur pour les droits de l'homme Arman Tatoyan, le Congrès national arménien de l'ancien président Levon Ter-Petrosian et le Parti de l'Arménie radieuse d'Edmon Marukian.

Les élections se dérouleront exclusivement selon le système de la représentation proportionnelle. Les partis devront obtenir au moins 4 % des voix pour être représentés au sein du nouveau parlement. Le seuil légal pour les blocs est fixé à 8 %.

Pachinian a lancé la campagne électorale de son parti dans la province de Syunik, au sud-est du pays, en se rendant dans plusieurs villes et villages de la région. Comme prévu, le thème principal de ses messages aux

électeurs de cette région était ce qu'il appelle la paix établie entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan.

«Nous avons eu la chance de vivre, nous avons eu la chance d'être un État, et surtout, nous avons eu la chance de transmettre cet État de génération en génération», a-t-il déclaré, s'exprimant exactement huit ans après être devenu Premier ministre lors de la «révolution de velours» qui a renversé l'ancien dirigeant du pays, Serzh Sarkisian.

Les adversaires politiques de Pachinian qualifient son bilan au pouvoir de désastreux. Ils affirment que l'Azerbaïdjan représente une menace existentielle pour l'Arménie, même après avoir repris le Haut-Karabagh en 2023 et obtenu des concessions territoriales et autres de la part d'Erevan. Ils prétendent que Pachinian fera de nouvelles concessions à Bakou s'il est réélu.

«Presque rien n'a changé [depuis 2018], seul notre pays s'est rétréci», a déclaré Narek, le neveu et bras droit de Karapetian, lors du premier meeting de campagne de son bloc «Arménie forte» organisé devant le bâtiment du Parlement à Erevan.

Le milliardaire et philanthrope de 60 ans, qui a fait fortune en Russie, n'est pas autorisé à assister physiquement aux rassemblements de campagne car il est assigné à résidence suite à des accusations qu'il qualifie de politiquement motivées, portées contre lui il y a près d'un

Suite à la page F2

Selon le professeur Roth, Nikol Pashinyan utilise les méthodes classiques d'un autocrate

STANFORD—Le politologue Dr. Arthur Khachikyan, de l'Université Stanford, a publié le texte suivant sur sa page facebook:

J'ai discuté avec Kenneth Roth, ancien directeur exécutif de Human Rights Watch, professeur à Princeton University et membre de l'IODA (Organisation indépendante d'observation des élections). Les experts de l'IODA sont récemment arrivés en Arménie afin d'évaluer la situation préélectorale et le niveau réel de démocratie dans le pays.

Selon le professeur Roth, Nikol Pashinyan utilise les méthodes classiques d'un autocrate. Il recourt à une série de manœuvres contestables : répression des voix de l'opposition, arrestation de dirigeants politiques et affaiblissement de l'indépendance du pouvoir judiciaire ainsi que des commissions électorales.

Une question se pose alors: pourquoi l'European Union reste-t-elle silencieuse face aux dérives répressives observées en Arménie? Kenneth Roth explique que les dirigeants occidentaux s'intéressent avant tout à éloigner l'Arménie de la sphère d'influence de la Russie. Pour des raisons géopolitiques,

l'Europe et les United States seraient prêts à fermer les yeux sur l'érosion de la démocratie et à appliquer le principe tristement célèbre: «C'est un salaud, mais c'est notre salaud».

Le gouvernement de Pashinyan justifie toutes ces mesures répressives par ce qu'il présente comme une «menace russe». Pourtant, pour un défenseur international des droits humains, il est inacceptable et contraire à l'État de droit qu'un pouvoir, sous prétexte d'empêcher une supposée ingérence étrangère, commette lui-même de graves violations antidémocratiques. En encourageant les dénonciations et les pressions, les autorités renoueraient de fait avec des pratiques rappelant la terreur de l'époque stalinienne.

L'Arménie est ainsi devenue le théâtre d'un affrontement géopolitique, où, pour les dirigeants occidentaux, les droits de l'opposition et l'organisation d'élections équitables passent après l'agenda antirusse.

(Armenews)

Kocharian fustige la «nouvelle aventure» de Pachinian

EREVAN—L'ancien président Robert Kocharian a accusé le Premier ministre Nikol Pachinian d'entraîner l'Arménie dans une nouvelle «aventure» géopolitique susceptible d'avoir de graves conséquences pour le pays, alors qu'il lançait le 8 mai la campagne électorale de son alliance Hayastan.

Faisant écho aux critiques formulées par les responsables russes, Kocharian a déploré les «déclarations provocatrices» du président ukrainien Volodymyr Zelenskyy et d'autres dirigeants étrangers lors des deux sommets européens organisés par le gouvernement de Pachinian en début de semaine.

«Ils essaient de nous entraîner à nouveau dans une nouvelle aventure», a-t-il déclaré lors d'un rassemblement électoral organisé dans la ville de Vagharshapat. «Le font-ils pour plaire à [le président français Emmanuel] Macron, ou y a-t-il des raisons plus profondes?»

«Il y a deux raisons», a-t-il poursuivi. «Premièrement, ils [les autorités arméniennes] n'ont rien à dire car ils n'ont tenu aucune de leurs promesses et ont brandi cette menace de guerre dont ils ont besoin pour convaincre notre peuple afin d'être réélus. Et deuxièmement, ils nous entraînent dans une nouvelle aventure... afin que les européens ferment les yeux sur tout ce qui se passe en Arménie aujourd'hui.»

Les dirigeants de l'opposition arménienne accusent depuis des années l'Occident de fermer les yeux sur ce qu'ils considèrent comme la répression de la dissidence par Pachinian pour des raisons géopolitiques. Ils voient les sommets de la Communauté politique européenne et UE-Arménie qui se tiennent cette

semaine à Erevan comme une manifestation de soutien à Pachinian à l'approche des élections législatives du 7 juin.

Macron a ouvertement apporté son soutien à Pachinian lors de son voyage en Arménie. Il a salué à plusieurs reprises les efforts du Premier ministre arménien pour réorienter vers l'Occident cette nation du Caucase du Sud, traditionnellement alliée à la Russie.

Le 7 mai, le ministère russe des Affaires étrangères a accusé le gouvernement arménien de prendre le parti de l'Union européenne contre la Russie. Le président russe Vladimir Poutine a mis en garde le mois dernier contre le coût élevé de cette politique, soulignant la dépendance de l'Arménie vis-à-vis de la Russie en matière de commerce et d'énergie.

Le bloc Hayastan de Kocharian est largement considéré comme l'un des trois principaux groupes d'opposition rivalisant avec le parti Contrat civil de Pachinian. Ce dernier les a qualifiés à plusieurs reprises de «parti de la guerre à trois têtes» désireux de raviver le conflit entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan. Les dirigeants de l'opposition affirment qu'il recourt à la peur dans une tentative désespérée d'éviter de perdre le pouvoir.

«Nous aspirons à la paix, mais la paix doit être garantie. Ce n'est pas la paix», a déclaré Kocharian, rejetant les affirmations régulières de Pachinian selon lesquelles le conflit arméno-azerbaïdjanais serait déjà résolu.

Une paix durable ne peut reposer que sur «une armée forte, un dirigeant fort et un allié fort», a ajouté l'ancien président de 71 ans, qui a dirigé l'Arménie de 1998 à 2008.

(RFE/RL)

Poutine: l'Arménie doit se prononcer sur son adhésion à l'UE ou à l'UEE

MOSCOU—Les projets de l'Arménie visant à rejoindre l'Union européenne nécessitent une attention particulière, a déclaré le président russe Vladimir Poutine.

«Nous soutiendrons tout ce qui profite au peuple arménien. Nous entretenons des relations privilégiées avec le peuple arménien depuis des siècles. Si une décision particulière profite au peuple arménien, nous ne nous y opposerons pas», a-t-il déclaré en répondant aux questions des journalistes.

Dans le même temps, le dirigeant russe a souligné la nécessité de garder à l'esprit plusieurs circonstances importantes.

«Par exemple, notre chiffre d'affaires commercial avec l'Arménie a diminué; l'année dernière, il était bien plus élevé que l'année précédente, mais il s'élèvera tout de même à 7 milliards de dollars d'ici 2025. Étant donné que le PIB du pays est de 29 milliards de dollars, c'est un chiffre significatif. Et l'Arménie bénéficie d'avantages considérables au sein de l'Union

économique eurasiennne.[...] Cela concerne l'agriculture, cela concerne l'industrie de transformation, cela concerne les droits de douane et autres taxes, et ainsi de suite. Cela concerne le domaine de la migration», a-t-il déclaré.

Poutine a noté qu'il serait judicieux de définir dès que possible les relations entre les citoyens arméniens et la Russie, en tant que principal partenaire économique.

«Par exemple, en organisant un référendum. Ce n'est pas notre affaire, mais, en principe, il serait tout à fait logique d'organiser un référendum et de demander aux citoyens arméniens quel serait leur choix à cet égard, et nous en tirerions les conclusions appropriées et poursuivrions un divorce en douceur, intelligent et mutuellement avantageux», a déclaré le président russe.

Le 26 mars 2025, le Parlement arménien a approuvé la loi sur l'adhésion du pays à l'Union européenne. Le 4 avril, le pré-

sident a signé le document.

Le 2 décembre 2025, à Bruxelles, les parties ont approuvé l'agenda stratégique du partenariat Arménie-UE. Erevan a déclaré qu'il s'agissait de soutenir la souveraineté du pays, son intégrité territoriale, ses réformes démocratiques et sa viabilité économique.

Le Premier ministre Nikol Pashinyan a souligné que l'Arménie s'alignait sur les normes de l'UE tout en conservant son adhésion à l'Union économique eurasiennne (UEE).

Il a déclaré que si la combinaison de ces deux approches devenait impossible, le choix suivant serait fait en concertation avec les citoyens du pays.

Le 4 mai 2026, le sommet de la Communauté politique européenne s'est tenu à Erevan. Des représentants des pays de l'UE, d'autres pays européens et d'organisations internationales y ont participé. Le thème principal du sommet était «Construire l'avenir: unité et stabilité en Europe».

(RFE/RL)

Erevan négocierait actuellement l'acquisition de missiles balistiques tactiques indiens

DUBAI—L'Arménie tourne-t-elle définitivement la page des armes stratégiques russes? Selon un article relayé par l'agence émiratie UAWire, Erevan négocierait actuellement l'acquisition de missiles balistiques tactiques indiens «Pralay» afin de remplacer progressivement les systèmes russes Iskander.

Cette évolution, si elle se confirme, marquerait une nouvelle étape dans l'éloignement militaire entre Armenia et Rus-

sia. Depuis la guerre de 2020, les relations entre Erevan et Moscou se sont profondément dégradées, notamment autour de la question de l'efficacité et des conditions d'utilisation des missiles Iskander. Une polémique avait d'ailleurs éclaté après les déclarations arméniennes sur les performances du système russe.

Selon l'article, le choix du missile indien «Pralay» répondrait aussi au déploiement par l'Azerbaïdjan des missiles israé-

liens LORA.

Le rapprochement militaire entre l'Arménie et l'India s'accélère depuis plusieurs années: systèmes antiaériens, artillerie, lance-roquettes Pinaka... New Delhi est devenu un fournisseur stratégique majeur pour Erevan.

L'article souligne enfin la dimension géopolitique de cette réorientation, dans un contexte de tensions persistantes avec Moscou.

(Armenews)

Samvel Shahramanyan: Les citoyens originaires de l'Artsakh savent très bien pour qui ils ne doivent pas voter

EREVAN—Le gouvernement arménien actuel met en œuvre un programme clair visant à anéantir l'héritage du mouvement pour l'Artsakh, sous couvert de «gouvernance efficace», et tente de présenter l'Artsakh comme une entité étrangère au peuple arménien. Déclaration su 9 mai, lors d'une rencontre avec des journalistes au panthéon militaire de Yerablur, de Samvel Shahramanyan, président de la République de l'Artsakh en exil en Arménie suite à l'invasion de l'Artsakh par l'Azerbaïdjan.

Samvel Shahramanyan a souligné que les affirmations selon lesquelles l'Artsakh «n'a jamais fait partie de notre territoire de l'Arménie» sont douloureusement perçues par la population, mais qu'elles contiennent une part de vérité. L'Artsakh n'a jamais vraiment été «notre» pour ceux qui sont prêts aujourd'hui à l'abandonner pour une paix douteuse.

Samvel Shahramanyan a catégoriquement nié que les habitants de l'Artsakh vivent aux dépens des contribuables arméniens, rappelant l'absence de frontière douanière, ainsi que les importantes recettes fiscales versées au budget arménien grâce à l'industrie minière et à l'agriculture de l'Artsakh.

Le président de l'Artsakh a souligné que l'aide financière accordée était un prêt interétatique et que l'Artsakh lui-même avait servi de rempart pendant des décennies, encaissant les premiers coups de l'ennemi.

«Cela ne signifie pas qu'ils sont restés les bras croisés, attendant passivement l'argent du budget de l'État arménien. En 2023, chaque enfant de dix ans en Artsakh avait connu trois guerres d'envergure, et c'est le peuple de l'Artsakh qui a essuyé les premiers revers, défendant

sa patrie commune», a déclaré Samvel Shahramanyan.

Évoquant le «programme de paix» promu par les autorités arméniennes sous le prétexte de «prévention des catastrophes», S. Shahramanyan a dénoncé le caractère humiliant des conditions proposées. Il a exprimé des doutes quant à la pérennité de la paix qui se construit dans un contexte d'occupation des territoires arméniens, de détention de prisonniers de guerre dans les prisons de Bakou et de centaines de compatriotes portés disparus.

Selon le président de l'Artsakh, la situation actuelle est un choix, et les citoyens doivent exprimer leur position sur cette voie lors des prochaines élections, décidant ainsi si le mouvement pour l'Artsakh se poursuivra ou sera définitivement réprimé par les autorités.

Samvel Shahramanyan a également évoqué ses convocations régulières devant le Comité d'enquête, qualifiant d'absurdes les accusations portées par certains politiciens contre les dirigeants de l'Artsakh.

Il a souligné qu'il est toujours prêt à coopérer avec les instances d'enquête et qu'il n'a aucune raison de s'inquiéter de son statut légal. Concernant la participation des habitants de l'Artsakh à la vie politique arménienne, il a fait remarquer que, bien qu'il ne soit pas officiellement considéré comme citoyen de la République d'Arménie selon les décisions gouvernementales, ses compatriotes comprennent parfaitement la situation.

«Les habitants de l'Artsakh n'ont pas besoin qu'on leur dise pour quel parti politique voter. Ils savent très bien pour quel parti, en particulier, ils ne doivent pas voter», a conclu Samvel Shahramanyan.

(Armenews)

Des jeunes de l'opposition arménienne victimes d'intimidation à l'approche des élections

EREVAN—Un parti d'opposition dirigé par l'ancien médiateur arménien pour les droits de l'homme, Arman Tatoyan, a accusé les autorités de la province d'Armavir de harceler de jeunes militants locaux impliqués dans sa campagne pour les élections législatives.

M. Tatoyan a déclaré au journal Aravot en début de semaine que les militants et leurs parents avaient reçu des menaces après avoir assisté à une récente réunion avec lui dans la capitale provinciale du même nom. Il a affirmé que les autorités locales, contrôlées par le parti au pouvoir, Contrat civil, les avaient identifiés après avoir examiné des photos de la réunion publiées sur les réseaux sociaux.

«Ils se sont rendus au domicile des gens pour les intimider», a déclaré M. Tatoyan. «Certains ont été menacés de licenciement, d'autres d'une réduction de salaire, etc. Ce sont là des exemples concrets qui montrent qu'il y a dans ce pays un gouvernement qui a peur du peuple.»

M. Tatoyan a fait écho aux déclarations faites le mois dernier par Levon Chukalian, un

autre membre éminent de son parti et l'un de ses principaux candidats aux élections législatives du 7 juin.

«Leurs photos ont été envoyées à leurs universités, sur les lieux de travail de leurs parents, et on a tenté de les intimider par l'intermédiaire de leurs proches», a déclaré Chukalian lors d'une conférence de presse. «L'un des jeunes a déclaré qu'il ne pourrait plus participer aux futurs événements [du parti].»

L'une des jeunes opposantes s'est entretenue avec le service arménien de RFE/RL sous couvert d'anonymat. Elle a déclaré qu'à la suite de la rencontre avec M. Tatoyan, un inconnu avait téléphoné à son père, fonctionnaire, et menacé de le faire licencier.

«Par l'intermédiaire des établissements scolaires et des parents, ils ont mis en garde non seulement moi, mais aussi tous les autres bénévoles [du parti], a-t-elle déclaré.

«Nous continuons à faire du bénévolat et à soutenir [le parti] très activement. Nous ne le faisons simplement pas publiquement et évitons les caméras», a ajouté la jeune femme.

Vahram Khachatryan, le gouverneur d'Armavir qui dirige la section provinciale du parti Contrat civil du Premier ministre Nikol Pachinian, a catégoriquement nié ces allégations.

«S'ils connaissent les noms, s'ils savent qui ils sont, qu'ils le disent, je veillerai à ce que de telles choses ne se produisent pas», a-t-il déclaré au service arménien de RFE/RL. «Mais je suis sûr que cela ne s'est pas produit. À mon avis, c'est un mensonge.»

La Commission d'enquête arménienne a quant à elle déclaré qu'elle ne pouvait pas enquêter sur ces allégations en l'absence d'une plainte officielle du parti de Tatoyan ou de ses militants.

Cette commission, ainsi qu'un autre organisme chargé de l'application de la loi, la Commission anti-corruption, ont arrêté ces derniers mois des dizaines de membres et de partisans de l'opposition pour achat de votes et autres infractions liées aux élections. Aucun membre du parti de Pachinian n'aurait été poursuivi à l'approche des élections du mois prochain.

(RFE/RL)

CAMPAGNE...

suite de la page F1

an. Narek Karapetian a insisté sur le fait que «Arménie forte» vise la victoire électorale malgré ces conditions inégales.

Le magnat a décidé de se lancer en politique à la suite de son arrestation controversée en juin de l'année dernière. En vertu de la Constitution arménienne, il ne peut devenir Premier ministre ni même député au Parlement car il possède également la nationalité russe et chypriote. Son bloc s'est engagé à lever cet obstacle constitutionnel s'il venait à battre le parti de Pachinian.

Des membres éminents de Contrat civil ont fait part plus tôt cette année de leurs inquiétudes quant à la possibilité que

les trois forces d'opposition remportent collectivement la majorité au prochain parlement et évincent ainsi Pachinian. Ils ont déclaré dans le même temps que les dirigeants du pays «ne permettraient pas» un tel résultat, alimentant les spéculations des médias selon lesquelles au moins certains des poids lourds de l'opposition pourraient être disqualifiés de la course.

Bien qu'ils aient tous été enregistrés par la Commission électorale centrale, la loi arménienne autorise cet organe, dirigé par un allié de Pachinian, à demander aux tribunaux de disqualifier les candidats qu'il accuse d'achat systématique de voix ou d'irregu-

larités dans le financement de la campagne. Ces dernières semaines, des dizaines de membres et de partisans de «Arménie forte» ont été placés en détention pour corruption d'électeurs, accusations fermement niées par le bloc de Karapetian. Le Comité anti-corruption (ACC) a déjà procédé à plusieurs autres arrestations de ce type.

L'équipe politique de Pachinian est elle-même accusée par divers groupes d'opposition de tenter d'acheter des votes avec des fonds publics ainsi que par le biais d'une association caritative privée dirigée par l'épouse du Premier ministre, Anna Hakobian. Aucun membre du parti «Contrat civil» n'aurait été poursuivi pour des faits similaires.

(RFE/RL)

Hovsep Dadaghlian
Avocat • Lawyer

H | D

hovsepd.avocat@outlook.com

T: 514-839-3861
F: 438-818-7623

4498 Desserte Sud Autoroute 440 Ouest
Laval, Québec, H7T 2P7

STHADAD BOULANGERIE PÂTISSERIE

Ouvert chaque jour 1455 Blvd. Saint-Martin
Laval, Québec, H7S 1N1

+1 (450) 667-0055

Kevin Asadourian

General Manager
Directeur général
Kevin@gabriel.ca

AUTOMOBILE GABRIEL EST

7177 Boulevard Henri-Bourassa E, Montreal, QC H1E 7L8
T. : 514 218-7777
www.automobilegabriel.com Automobile Gabriel Est

KRIKOR MAROUNIAN RLU
Independent Financial Security Broker

Life Insurance • Disability & Critical Illness Insurance
Group Insurance • RRSP/TFSA/RESP
Travel/Visitor Medical Insurance

11820 General Giraud Montreal, QC H4J 2H6
Res: (514) 332-7021
Fax: (514) 731-7499
Cell: (514) 927-2666
krikormar@gmail.com

Pâtisserie Samadi et fils

Tél.: 514.315.9572
1 5995, boul. Gouin Ouest, #102
Montréal, QC. H4J 2P8

Tél.: 514.507.9573
2 595, boul. de la Côte-Vertu
St-Laurent, QC. H4L 1X8
www.patisseriesamadi.ca / zakaria@patisseriesamadi.ca

VIZUALIS
optométriste

DR SHANT DONABEDIAN

Centre d'Achat Fairview • Fairview Mall
Pointe Claire
514 695 2555 • VIZUALIS.CA

Seta TOPOUZIAN
Conseillère municipale de Renaud

Stéphane BOYER
Maire de Laval

514 862-1402 | s.topouzian@laval.ca

Pâtisserie MAHROUSÉ
FONDÉE EN 1970

9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2
Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

LEVON BENOHANIAN ET HAGOP KACHICHIAN
PHARMACIENS-PROPRIÉTAIRES

3915, boul. Samson, Laval, Québec, H7W 2G1
T 450 688-4111 F 450 681-5525
Lundi au vendredi : 8 h 30 à 20 h • Samedi et dimanche : 9 h à 17 h
Infirmière (jeudi) : 8 h 30 à 15 h • LIVRAISON GRATUITE

proximlaval@gmail.com affiliés à Proxim

ԿԱՄԱՐՆԵՐ

Նշանակալից համերգ մը

Շաբաթ, 9 մայիսի երեկոյան, Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ առաջնորդանիստ մայր եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Les Rugissants («Աղմկարարները») երգչախումբի ARCHES համերգը, որ նուիրուած էր հայութեան այստեղ ներկայութեան եւ յատկանշական էր մեզի համար այն առումով, որ 12 հոգիէ բաղկացած երգչախումբը եւ իր ղեկավարը հայեր չէին, բայց հայերէն երգեցին:

Խմբավար Xavier Brossard Ménard այս խումբը հիմնած է հինգ տարի առաջ՝ նպատակ ունենալով Քեպէզ պարող կարեւոր փոքրամասնութիւններուն հետ կամուրջ մը ստեղծել եւ անոնց մշակութիւնը ներկայացնել տեղացի հասարակութեան: Սոյն համերգը 26 ապրիլին ներկայացուած էր հայ կաթողիկէ Նարեկայ Սուրբ Աստուածածին եկեղեցիին մէջ, 1 մայիսին՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, իսկ 2 մայիսին՝ Հայ աւետարանական առաջին եկեղեցւոյ մէջ: Ծրագրուած է նաեւ տալ Սուրբ Գեորգ եկեղեցւոյն հետ:

Յայտագիրը, բաղկացած 12 կտորներէ, կը բովանդակէր Կոմիտասի պատարագէն մասեր, Եկմալեանի «Հայր մեր»-ը, Վահէ Շարաֆեանէն մէկ կրօնական, մէկ ալ աշխարհիկ ստեղծագործութիւններ, ինչպէս նաեւ Տիգրան Մանսուրեանէն, Էտկար Յովհաննիսեանէն, Ալեքսանտր Յարութիւնեանէն եւ Կարօ Զաքարեանէն երկեր:

Խումբին իբր մենբերդէ միացաւ երիտասարդ ուսանողուհի Աննա Քարսլեանը, որ Ատգէն Արմէնեան հիմնադրամի սանուհին է ու նաեւ արդէն իսկ մաս կը կազմէ ՄԳԿԻ համալսարանի օփերային:

Գոհար Մանուէլեան հանդիսացած է խումբին խորհրդատուն, իսկ հայրենի Արամ Խաչատուրեան մշակութային հիմնադրամը հայթայթած է անհրաժեշտ տուեալները յորինողներուն ու ներկայացուած գործերուն վերաբերեալ: Կազմակերպիչ յանձնախումբին իր մասնակցութիւնը բերած է Մարալ Դերձակեան:

Շարքին պատուոյ հովանաւորն է Մանուկ Չուխաճեան ընտանեկան հիմնադրամը, իրենց նիւթական օժանդակութիւնը հայթայթած են նաեւ Պոնօ-Ջինչինեան խումբը (Financière Banque Nationale-էն) եւ Բասարմաճեան հիմնադրամը, այլեւ պետական տարբեր մակարդակներու հաստատութիւններ ու կազմակերպութիւններ:

Երգերուն մէջընդմէջ տրուեցան բացատրութիւններ ոչ միայն ներկայացուող յորինողներուն եւ գործերուն վերաբերեալ, այլեւ հայ գաղութին եւ Սուրբ Յակոբ եկեղեցւոյ ու անոր հայկական ճարտարապետութեան հետ առնչութեան մասին:

Խումբին մտադրութիւնն է այցելել Հայաստան ու ելոյթներ ունենալ այնտեղ՝ այս ու այլ յայտագրերով:

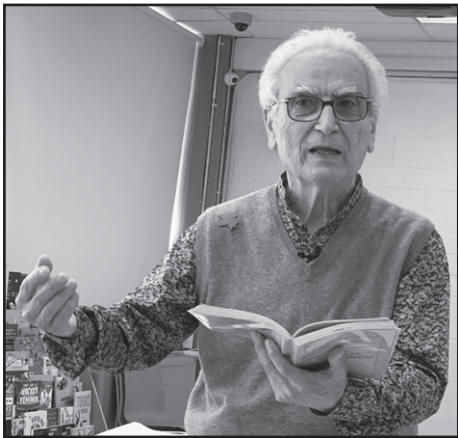
Հայ ու մանաւանդ մեծաթիւ ոչ-հայ հանդիսականները իրենց խումբերամ ներկայութեամբ ու յոտնկայս ծափերով գնահատեցին այս համերգը:

Վ.Ա.Ա.

Վայելք պարգևող Գախաձեռնութիւն մը

Գանատայի հայ կեանքին մէջ յատկանշական երեւոյթ մըն է Համագրայինի Շրջանային վարչութեան հովանաւորած Լեւոն Շանթ հայերէնագիտական դասընթացքը, որուն տասներորդ եռամսեակը աւարտեցաւ այս 2026 տարուան մայիս 9-ին՝ փակելով իր հնգամեակը, որ սկսած էր 2020-ին, սակայն համաճարակին պատճառաւ տարի մը ընդհատուած էր:

Ի սկզբանէ դասընթացքին նպատակն էր ամրապնդել արեւմտահայերէնի իմացութիւնը անոնց, որոնք յաճախած են հայկական երկրորդական վարժարան եւ կ'ուզեն աւելի լաւ տիրապետել իրենց մայրենի լեզուին:

Գրիգոր Պըլտեան

Անոնց կողքին դասընթացքին փափաքեցան հետեւել նաեւ ուրիշներ, որոնք դասաւանդուած նիւթերուն հանդէպ հետաքրքրութիւն մը ունէին:

Այդ նիւթերը կ'առնչուէին հայ գրականութեան, երաժշտութեան, ճարտարապետութեան, նոյնիսկ այլ մարզերու, ինչպէս գիտական, բժշկական, կազմակերպական, որոնց միջոցաւ եւս հայերէնի բառապաշարը հարստացնելու կարելիութիւնը կ'ընծայուէր դասընթացքին հետեւողներուն: Յիշենք անոնց վերջին երկուքը՝ «Հայաստանցի պանդուխտի տիպարը եւ պոլսահայ իրապաշտ նկարիչները» (տրուած Վազգէն Խաչիկ Դաւիթեանի կողմէ, Լոնտոնէն) եւ «Խորհրդապաշտութիւնը եւ հայ գրականութիւնը» (Գրիգոր Պըլտեանի կողմէ՝ Փարիզէն):

Այս տարը եռամսեակներուն, տեղւոյն ուժերուն կողքին, վերոյիշեալներէն զատ աշխարհի տարբեր երկրներէ դասախօսելու հրաւիրուեցան Վեհանոյ թեքեան, Լիզա Կիւլեւսերեան, Յակոբ Կիւլիւճեան, Վարդան Մատթէոսեան, Դաւիթ Մոսիսեան, Խաչիկ Մուրատեան, Կարօ Յովհաննէսեան, Մարկ Նշանեան, Դաւար Շահինեան, Վահէ Պէրպլեան, Կարէն Զալլաթեան, Սեւան (այժմ Տէր Նարեկ) Տէրմէնճեան, Խաչիկ Տէր Ղուկասեան, Միռնա Տուզճեան, Ռուբինա Փիրուսեան եւ Զաքար Քէշիշեան: Եթէ երբեմն օգտուեցանք անոնցմէ ոմանց Մոնթրէալ այցելութեան, միւսներուն ճամբու կամ այլ ծախսերը (անոնց կարգին՝ դասախօսներուն խորհրդանշական պատուագին) կարելի եղած է հոգալ շնորհիւ գրասէր ազգայիններու եւ մանաւանդ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան հայկական բաժանմունքի առատաձեռն նուիրատուութիւններուն:

Այս աշխատանքը կը կազմակերպէ յատուկ յանձնախումբ մը, ներկայիս բաղկացած հինգ կամուրդներէ, որոնցմէ մէկն ալ կը հանդիսանայ դասընթացքին տնօրէնը՝ դոկտ. Վիզէն Թիւֆէնքեան:

Սոյն նախաձեռնութեան գլխաւոր ձեռքբերումը կը հանդիսանայ մասնակցներու խանդավառ եւ շատերու գրեթէ մնայուն մասնակցութիւնը սկիզբէն ի վեր, անոնց միջեւ ստեղծուած մտերմիկ ու ջերմ մթնոլորտը, որ կը մղէ զիրենք նաեւ ներկայ գտնուելու «Համագրային»-ի այլ դասախօսութիւններուն եւ ձեռնարկներուն: Անոնք եւս խորհրդանշական գումարով իրենց բաժինը կը բերեն ծախսերուն:

Դասընթացքի իւրաքանչիւր եռամսեակ կը տեւէ 15 շաբաթ, որուն մէկը առանց դասախօսութեան՝ առիթ տալով, որ հետեւողները պատրաստեն իրենցմէ ակնկալուած գրաւոր ներկայացում մը, իրենց նախընտրած բնանիւթով:

Յարգ տրուած դասաւանդութիւններու տեսանիւթերը կարելի է տեսնել YouTube-ի Hamazkayin armenolog կայքէջին վրայ, իսկ յաւելեալ տեղեկութիւններ ստանալ՝ այցելելով armenolog.wordpress.com:

Վ.Ա.Ա.

Advertisement for Ghadir Meat & Restaurant. Includes logo, contact info: T. 416-750-7404, 1848 Lawrence Avenue E., Scarborough, ON M1R 2Y4. E-mail: info@ghadirmeatmarket.com

Advertisement for METRAS Shipping and Forwarding Inc. Includes logo, contact info: 2175 Sheppard Ave. East, Suite 215, Toronto, Ontario Canada M2J 1W8. Tel: 416-497-0377. Fax: 416-497-0783. cell: 416-574-6704. info@MetrasShipping.com www.MetrasShipping.com

Advertisement for Annie Varbed. Includes photo of Annie Varbed, contact info: 416.918.3615, CALL ME IT'S THAT SIMPLE, AnnieVarbed@gmail.com | www.AnnieVarbedian.com. #1 RESIDENTIAL TOP PERFORMING PRODUCER. BUY SELL INVEST.

Advertisement for ARZ fine foods. Includes logo, tagline 'The Essence of Mediterranean Gourmet Since 1989', website: arzfinefoods.com, email: info@arzfinefoods.com. Locations: Scarborough (1909 Lawrence Ave E) and Mississauga (720 Bristol Rd W).

Advertisement for Haroot Sepan. Includes logo, contact info: T +1 (416) 900 8626, F +1 (416) 900 8659, C +1 (416) 939 1895. haroot@araratfoods.com www.araratfoods.com. Ararat Trading (2002) Corp, 5820 Kennedy Rd Mississauga, ON L4Z 2C3 CANADA.

Advertisement for hearing aid source. Includes logo, contact info: Andre Ayvazyan HIS B.A.S., andre@HearingAidSource.ca, 416 754 4327 (HEAR). Parkway Mall, 85 Ellesmere Rd., #65, Toronto, ON, M1R 4B9

Advertisement for Diamond Real Estate. Includes photo of Gabriel Chahinian and Gary (Giro) Chahinian. Gabriel Chahinian Broker, 647-580-5818. Gary (Giro) Chahinian President, Broker of Record, 416-258-8892.

Advertisement for I.D.A. Pharmacy Inc. Includes logo, tagline 'Part of the Retail family of pharmacies.', contact info: 2040 Victoria Park Ave. Toronto, Ontario M1R 1V2. Tel.: 416.449.2040 Fax: 416.449.2048. Pharmacists: Sarkis Balian, Vartan Balian, Maral Abdalian Balian.

Advertisement for ANI BAKERY. Includes photo of a woman eating a pizza, tagline 'ԱՆԻ ՓՈԱՊԱՆ', Middle Eastern Pizza Lahmajoun, ARSEN DABBAGHIAN, 25 Howden Road, Unit #2 Scarborough, Ontario M1R 3C8. Tel: 416.285.7164

«ԻՆՈՒ ՀԱՅԵՐ»

Ոչ միայն ինը հայեր, այլ աշխարհով մէկ սփռուած ազգ մը ամբողջ: Սերունդէ սերունդ փոխանցուող այդ անտեսանելի շղթան՝ հայ մնալու խոր գագաթնաձև, մեր նախնիներու հոգիներէն բխած անշէջ կրակ մըն է: Ան այսօր ալ վառ կը մնայ մեր սրտերուն մէջ, ինչպէս որ եղեռնի յուշերը՝ թարմ ու անխախտ են մեր յիշողութեան մէջ:

Այս բոլորը մեզի կը պարտադրէ չմոռնալ, չլռել եւ պահանջել: Մենք ցերեզնացան եղած բռու մը ժողովուրդ՝ դարձեալ կը մագլցինք կեանքի փշոտ պատերէն, օտար հողերու վրայ արմատ նետելով՝ կը պայքարինք, որպէսզի չկորսնցնենք մեր ինքնութիւնը, կը կառչինք մեր լեզուին՝ որպէս հիմք մեր գոյութեան եւ կը ջանանք «Հայ» անունը բարձր պահել օտարներու դիմաց:

Այս մտքերուն մէջ կորսուած, ժպիտիս ու ներքին վշտիս միջեւ տատանելով կը դիտէի «Ինը հայեր» թատերգութիւնը, որ պարզ ներկայացում մը չէր, այլ յիշողութիւններու կենդանի սպի մը եւ միաժամանակ ակնարկ մը ներկայ իրականութեան:

Շաբաթ, 18 եւ կիրակի, 19 ապրիլին, «Պետրոս Ազատեան» թատերախումբի դերակատարներուն նուիրուածով եւ բեմադրիչ դոկտ. Վիգէն Թիւֆէնքեանի տքնաջան աշխատանքով, այս պատմութիւնը նոր շունչ առաւ բեմին վրայ:

Հեղինակը՝ Լեզլի Այվագեան, իր ստեղծագործութեան միջոցաւ կը բանայ երեք սերունդներ ընդգրկող, եօթը անդամներէ բաղկացած հայ ընտանիքի մը դուռը, որուն պատմութիւնը կ'ամբողջանայ անոնց երկու հարազատներով՝ կազմուելով «Ինը հայեր»-ը:

Ընտանիքին մեծ հայրը՝ ժամանակի բարդութիւններու դէմ կանգնած, իր արմատներուն հանդէպ ունեցած սէրն ու յարգանքը սրտին մէջ պահելով եկած եւ հաստատուած էր Նիու Ճըրզի:

Ան իր կեանքը նուիրած էր հայ դրականութեան, գիրքեր գրած էր, որ յետ մահու պարձանք դարձան իր կնոջ, գաւկիսի եւ թոռներուն:

Ան իր հօրը հետ մէկ գիշերուան ընթացքին Կեսարիոյ մէջ եկեղեցի կառուցած էր, իր խորանով, արեւմարէն մինչեւ արեւածագ աշխատելով, սակայն երեք ուկէս պատ կրցած էին պատել միայն, եւ երբ արեւը ծագած էր, կառուցումը դադարած էր, որովհետեւ թուրքերը արգելած էին պաշտամունքի շէնքեր շինել: Այդ կիսաւարտ պատմութիւնը ներքեւ ան քարոզներ տուած էր՝ պահպանելով հաւատքն ու ինքնութիւնը:

Անշուշտ բոլոր դերակատարները ունէին իրենց առանձնայատուկ գիծերը, սակայն իմ ուշադրութիւնս յատկապէս գրաւեց Անին՝ Վարդանի առաջին թոռնուհին:

Ան երիտասարդուհի մըն էր, որուն երակներուն մէջ կը բաբախէր հայրենիքի տենչը: 1992 թուականին, Հայաստանի անկախութենէն անմիջապէս ետք, ան կը մեկնի հայրենիք, կը տեսնէ ոչ միայն ազատութեան բերկրանքը, այլ նաեւ կեանքի դառնութիւնները: Կ'ապրի այդ ծանր իրականութիւնը իր ամբողջ էութեամբ: Իր բաճկոնը հանելով կու տայ սառած իր հայրենակիցին, ինքն ալ ցրտահարուած ըլլալով հանգերձ... նամակ կ'ուղարկէ իր ընտանիքին, որ սոսկ թուղթ մը չէր, այլ անոր խտացուած արցունքները: Այդ տողերուն մէջ կը թրթուար կեանքի խաւարը, առանց լոյսի գիշերները, առանց վառելանիւթի ցուրտ բնակարանները, թիթեղեայ տուններուն մէջ ապրող հայերու ցաւը, ամէն օր բազմացող գաղթականներուն թիւը... կը գրէր Անին, ու անոր ամէն մէկ բառին մէջ սիրտը քիչ մը աւելի կը փշրուէր իր հայրենակիցներուն տուայտանքով: Ան լացաւ... եւ իր լացը հասաւ մօրն ու մեծ մօրը:

Ան իր հետ հայրենիք տարած էր մեծ հօր աճիւնը, կ'ուզէր Հայաստանէն թուրքիս անցնիլ եւ իր մեծ հօր աճիւնը Կեսարիոյ մէջ ամփոփել: Սակայն այդ ցանկութիւնը չիրականացաւ. օգակայանին մէջ անոր ձեռքէն խուցեցաւ այդ սրբազան բեռը, զոր ինք կռնակին կրելով հասցուցած էր Հայաստան:

Անին կը դառնայ խիզախ հայուհի տիպար մը: Ան մեզի կը ստիպէ մտածել, թր արդեօ՞ք մենք ալ կը գգանք ու կ'ապրինք մեր հայրենիքի ներկայ վիշտը, կը մտածե՞նք անոր ապագային մասին, կ'օգնե՞նք կարօտեալ հայու մը:

Հայ մնալը սոսկ անուն չէ: Ան խղճի պարտք է՝ նուիրում, լեզուի պահպանում, յիշողութիւն եւ պատասխանատուութիւն: Եւ ամենակարեւորը ան կոչ է հաւատարիմ մնալու մեր նախնիներու կտակին եւ այդ ոգին փոխանցելու գալիք սերունդներուն:

Ի սրտէ կը շնորհաւորեմ Համագրային Քեպէզի «Սանահին» մասնաճիւղի «Պետրոս Ազատեան» թատերախումբը, մաղթելով որ անոնց բեմը միշտ առլցուի կեանքով, իմաստով եւ հայկական ոգիով:

Մայրոս Մանուկեան
Լուսանկարը՝ Արա Սամսոնի

ՆՈՒՒ ՖԻԼՄԻ ՓԱՌԱՏՕՆԸ

«Կար ու չկար»

Կիրակի, ապրիլ 26-ին, Սուրբ Յակոբ ազգային վարժարանի Բաստրմաճեան թատերասրահին մէջ, կազմակերպութեամբ Համագրային-Քեպէզի Սանահին մասնաճիւղի ՆՈՒՒ (POM) Մոնթրէլի շարժանկարի յանձնախումբին, ցուցադրուեցաւ «Լի-նում է, չի լինում» (There Was, There Was Not) վաւերագրական, բայց միաժամանակ գեղարուեստական ժապաւէնը:

Ան նուիրուած էր Արցախի բնակչութեան կրած արհաւիրքներուն, 44-օրեայ պատերազմին, հուսկ տեղահանութեան, ցոյց տալով, թէ հայոց ցեղասպանութիւնը կը շարունակուի տակաւին: Նուիրուած էր նաեւ Արցախի չքանալ բնութեան՝ մեր կորուստին տարողութիւնը աւելի՛ գգալի դարձնելով:

Հետ երիտասարդ շարժանկարիչին՝ Էմիլի Մկրտիչեանի, 2024-ին հրապարակուած այս ժապաւէնի իրականացումը տասը տարի առաջ է՝ սկսեալ իր Հայաստան ճամբորդութենէն, որմէ ետք ինք հոն մնացած է ու հետապնդած այս գործը:

Ան ընտրած է չորս արցախաբնակ հայուհիներ՝ Սվետլանա Յարուսթեանը, Գայիանէ Համբարձումեանը, Սոսէ Բալասանեանն ու Սիրանուշ Սարգսեանը, իրենց ապրած մտերմիկ միջավայրին մէջ՝ վերապրումի իրենց առտնին կեանքով, երազներով, ուրախութիւններով ու տառապանքներով: Անոնք կը խաղան իրենք գիրենք՝ ամենէն պարզ ու բնական ձևով: Առաջինը նախորդ կուրսներէն մնացած ականները հաւաքող կին մըն է, երկրորդը՝ կնոջական կեղծոն մը կը վարէ իր տունէն՝ փորձելով հարթել առօրեայ դժուարութիւնները, երրորդը կը պատրաստուի որպէս ճուտոյի մարզիկուհի՝ Ողիմպիականներուն Արցախը ներկայացնելու համար, իսկ չորրորդը ընտրարշաւի մէջ է՝ քաղաքապետական ընտրութիւններուն իբր թեկնածու՝ աւելցնելու համար իզական սեռի խորհրդակցանքներու թիւը: Ան նաեւ ճակատ պիտի երթայ՝ մարտիկներուն օգուտ-կար ըլլալու համար:

Իսկ ցուցադրուող բնական տեսարանները, նոյն ինքն Էմիլիի ոսպնակէն դիտուած, իրերայնորդ գեղանկարչական կտաւներ ըլլան կարծես:

Հայերէն բայց անգլերէն մակագրութեամբ այս ժապաւէնը արժանացած է միջազգային գնահատանքի՝ ստանալով, ի միջի այլոց, շարժանկարի քննադատներու FIPRESCI մրցանակը (International Critics Award)՝ 2024-ի Ոսկէ ծիրան փառատօնին, Հանդիսականներու մրցանակին՝ Արժանթինի Mar del Plata փառատօնին, «Շաբթուան ժապաւէնը» գնահատումին՝ Շարժանկարի կին լրագրողներու միութեան (Alliance of Women Film Journalists) կողմէ 2025 հոկտեմբերին:

Աթոմ Էկոյիան զայն կը համարէ խորապէս զգացուած ու գեղեցկորէն պատրաստուած ֆիլմ մը, իսկ շարժանկարի ծանօթ քննադատ Ռոպրթ Տանիէլզ զայն կը կոչէ եղբրեղական վաւերագրական մը:

Էմիլի Մկրտիչեան, որ արդէն հարուստ վաստակ մը ունի ֆիլմաշխարհին մէջ եւ իր կարգին բաւական մեծ թիւով մրցանակներ խլած է, ներկայիս կը դասախօսէ Ութայի համալսարանը: Ան ծրագրած է իր գալիք ժապաւէններով արխիւագրել հայ մամիկներու յիշողութիւնը թէ՛ Արցախի եղեռնին առնչութեամբ, թէ՛ ալ ընդհանուր առմամբ Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ՝ աշխարհի տարածքին:

Գալով Սիրանուշ Սարգսեանին, ան ալ այժմ լրագրութեան կը հետեւի՝ համայն մարդկութեան խիղճը ցնցելու համար՝ թէ՛ մեր, թէ՛ ալ այլոց արհաւիրքներուն ի տես:

Այս վերջին տեղեկութիւնները ի յայտ եկան ցուցադրութենէն ետք իրենց երկուքին ու ներկայ հանդիսականներուն, մանաւանդ մեծաթիւ երիտասարդներուն միջեւ կատարուած առցանց երկար ու համապարփակ զրոյցին ընթացքին:

Սոյն ներկայացումը հանդիսացաւ ամենէն պատշաճ աւարտը Մեծ եղեռնի 111-ամեակի նշումներուն:

Վ.Ա.Ա.

ԳՈՅԺ ԹԱԹՈՒԼ ՍՈՆԵՆՑ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

«Հորիզոն» ի խմբագրութիւնն ու անձնակազմը կը գուժեն հայկական մամուլի վաստակաւոր գործիչ եւ մտաւորական ԹԱԹՈՒԼ ՍՈՆԵՆՑ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ մահը, որ պատահեցաւ 6 մայիս 2026-ին, Ուոթըրթաունի մէջ:

ՑԱԽԱԿՑԱԿԱՆ

«Հորիզոն» ի խմբագրութիւնն ու անձնակազմը խորին ցաւակցութիւն կը յայտնեն «Հորիզոն» ի աջակից ԳԵՂՈՐԳ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ, իր կողակցին՝ Մարինա Կարապետեանի մահուան տխուր առթիւ:

horizon
H O R I Z O N
Hebdomadaire arménien
Armenian Weekly
Publié par / Published by
Les Publications Arméniennes
(1991)
3401, Olivar-Asselin
Montréal, Québec
Canada H4J 1L5

Abonnement annuel /
Yearly subscription
Canada
2e classe - 2nd class: \$80
plus applicable taxes
1re classe - 1st class: \$95
États-Unis / USA
1re classe - 1st class: \$95 US
Ailleurs / Elsewhere
1re classe - 1st class: \$125 US

Administration / Publicité
Sylvia Eshramdjian-Bachekjian
(General Manager)
Tél.: (514) 332-3757
E-Mail: sylvia@horizonweekly.ca

Courrier de deuxième classe
/No. 40065294 / Second class mail
Dépôt légal: bibliothèques nationales
du Québec et du Canada - ISSN 0708580X

Վարիչ Խմբագիր՝
Սեւակ Պէլեան
Վարչական դասախօսանք՝
Սիլվա Էհրամճեան
Աւագ խմբագիր՝
Վրէժ-Արմէն Արթինեան
Անգլերէն/Յրագրութիւն՝ Վիգէն Արաւ-
համեան, Թիմա Սիլվանեան
Սրբագրիչ՝
Սոնա Թիթիգեան
Ծանուցումներու ձեւաւորում՝
Լորի Խաչատրեան

Financé par le
gouvernement
du Canada
Funded by the
Government
of Canada

Canada

Թորոնթոյի
Ներկայացուցիչներ՝
Լուսանկարիչներ՝ Արմէն Ալեմեան, Մայք Թաւաճեան, Իւլիան Ղազարեան, Վազգէն Տէկիրմէնթաւ

Գրիգոր Հոթոյեան, (416) 494-1921
Ժապ Կարդիսեան, (416) 722-9225

ADONIS

Marché méditerranéen

SAUVÉ - DDO - VILLE DE QUÉBEC - LAVAL OUEST - VERTU - BROSSARD - SAINTE-CATHERINE - ANJOU - LAVAL EST - GRIFFINTOWN - GATINEAU
OTTAWA - MISSISSAUGA - SCARBOROUGH - DUNDAS - LONDON

BMW
West Island

GROUPE
GABRIEL

MAZDA
GABRIEL
ANJOU

Vahan Vartanian
Directeur général des ventes
vahan@bmwwestisland.ca

Ohanes Bulbulian
Directeur des véhicules d'occasion
ohan@bmwwestisland.ca

2000, route Transcanadienne Sud, Dorval, QC H9P 2N4.
bmwwestisland.ca 514 914-7777

Kevork Asadourian
Directeur général
kasadourian@gabriel.ca

7050, boul. Henri-Bourassa Est, Anjou, QC H1E 7K7
mazdagabrielanjou.ca 514 328-7777

GENESIS
WEST ISLAND

Chahé Sislian
Directeur des véhicules certifiés
schahe@gabriel.ca

4850, boul. Saint-Jean, Pierrefonds, QC H9H 4B2
genesiswestisland.ca 514 236-7777

HYUNDAI
GABRIEL
OUEST

Leon Gurlekian
Directeur adjoint des ventes
lgurlekian@gabriel.ca

4850, boul. Saint-Jean, Pierrefonds, QC H9H 4B2
hyundaigabrielouest.com 514 624-7777

TOYOTA GABRIEL
CENTRE-VILLE

Kevork Jamgosian
Directeur général
kjamgosian@gabriel.ca

1945, rue Sainte-Catherine Ouest, Montréal, QC H3H 0C6
toyotagabrielcentreville.ca 514 937-7777

NISSAN
GABRIEL
ANJOU

Mano Khadjadourian
Directeur général
mkhadjadourian@gabriel.ca

Rafi Pilibossian
Conseiller aux ventes - Véhicules d'occasion
rafip@gabriel.ca

7010, boul. Henri-Bourassa Est, Anjou, QC H1E 7K7
nissangabrielanjou.ca 514 324-7777